

Glasiło Obćine Kanal ob Soći, letnik XI, številka 37, marec 2013

Most

V SREDIŠĆU: Soća zarisala poplavne meje, 4-5

IZOSTRITEV: Radodarna zima oživila Kalske strmine, 18-21

OBĆINSKA UPRAVA: Za sanacijo vrtcev 1,2 mio eur, 6

IZ VSEBINE

Soča je sama zarisala poplavne meje	4
Za sanacijo vrtcev 1,2 mio eur	6
Za dom starejših pol milijona v proračunu	7
Priznanja za krajane	10
Etični kodeks za izvoljene predstavnike	11
Matilda Močnik ima 102. leti	16
Živimo zdravo na Kambreškem	17
Radodarna zima oživila Kalske strmine	19
Prešernova nagrajenca	21
Čisto pošten rop na Tednu kulture	23
Zborovsko praznovanje	24
Obiskal nas je "France Prešeren"	25
Najšportnik občine	27
Kanalski odbojkarji navdušujejo	28
Who is PDW ali kdo so PDW	29
Mladinska državna prvakinja v šahu	30
Pust okroglih ust	31
Mladi literati	33

Fotografija na naslovnici:

Čas za kolesarjenje, 3. marec 2013

Foto: Mitja Madon

Nataša Bucik Ozebek, foto: Osebnih arhiv

P u n tarsko leto

Razmere so bile težke, cesarstvo si je izmišljalo vedno nove davke. Tolminskim kmetom je zavrelo večkrat, a tako kot leta 1713 še nikoli dotlej. Bremenili so jih novi davki na meso, vino in pijačo, pestile so jih hude naravne nesreče, živinska kuga jim je pobirala govedo in prav tisto leto jim je preobilno deževje napovedovalo še eno slabo letino.

A bolj kot to jih je v resnici pestil goriški izterjevalec davkov **Jakob Bandel**. Pobiral je več, kot je država hotela in na račun kmetov bogatel. Z upornimi tolminskimi kmeti, ki davkov niso hoteli več plačevati, se je želel pozabavati tako, da je dal nekaj Tolmincev zapreti v Gorico. Misli je, da jih bo „spametoval“, v resnici pa je sprožil največji upor tolminskih kmetov in zadnji veliki kmečki punt na Slovenskem. 27. marca je proti Gorici krenilo 500 Tolmincev, ki so želeli osvoboditi svoje rojake. Naslednji dan jih je na goriškem trgu protestiralo že 6000, tretji dan pa več tisoč upornikov napadlo mitnico v Kobaridu, Kanalu in Ročnju. Tolminski kmečki punt se je hitro razširil na vso Goriško in del Kranjske in šele po nekaj mesecih je uspelo grofu Strassoldu s pomočjo nemških in hrvaških vojakov upor zatreti. Kmetje so padli v še večji jarem kot dotlej in tolminski odpor proti gospodi se je začel skozi desetletja in stoletja počasi spreminjati v odpor proti potujčevanju.

Poti tolminskih kmetov do cesarja v Gorici so vodile tudi skozi naše kraje. Veliki tolminski punt z njimi povezujejo vsaj tri zgodbe.

Prva je zgodba **Ivana Gradnika**. V resnici **Ivana Miklavčiča**, Ročnjina in vodje tolminskega punta. Rodil se je v Ročnju 4. januarja 1680. Bil naj bi sin gostilničarja, poklicni vojak in korporal (desetnik) pri deželnih brambovcih. V literarnih delih Ivana Preglja in Franceta Bevka, ki se opirajo zgodovinskih dogodkov, velja za idejnega očeta kmečkega upora, ki je skupaj z drugimi somišljeniki krožil po deželi in v nemal srca k uporu. Vedno je bil na čelu kmetov. Po zatrtju upora se je nekaj časa izmikal oblastem, a so ga po vsej verjetnosti ujeli nekje na Kranjskem januarja 1714. Sodili so mu v Gorici in ga skupaj z ostalimi voditelji obsodili na smrt. Obglavili in razčetrili so ga 20. aprila 1714 na goriškem travniku. Pri pokopališču v Ročnju ima danes spomenik, po njem se je poimenovala znamenita Gradnikova brigada.

Druga zgodba pripoveduje o strahu kanalskih in ročnjskih mitničarjev, ki so na križiščih prometnih cest terjali davščino od trgovcev. Ob prvem pohodu proti Gorici so tolminski kmetje strah v kosti pogнали kanalskemu mitničarju in od njega zahtevali vina in povračilo zaplenjenega tihotapskega blaga. Čez dva dni so napadli mitnico v Ročnju in Kanalu. Ročnjski mitničar se je tedaj pred uporniki skril v Gorico k jezuitom, goriški oblastniki pa so na Dunaj poročali o upornih Kanalcih. Da so povzročitelji nemirov Tolminci, jim je bilo jasno, a da kaj takega tega niso pričakovali od Kanalcev, ki da so bili s silo postali uporniki in da so se celo nameravali Tolmincem upreti, sedaj pa da so se pokazali kot pravi uporniki.

In tretja je **Matkova Tina**. Literarno delo **Ivana Preglja**. Čeprav gre za preplet zgodovinskih dejstev s pisateljevo domišljijo, je prav Matkova Tina tista, ki je tolminski punt najmočnejše povezala z našimi kraji in s pretresljivo zgodbo o kmečkem dekletu, ki roma na usmrtitev svojega zaročenca in očeta njenega še nerojenega otroka, pripomogla, da o ročnjskem polju vedo tudi Štajerci, Dolenjci, Prekmurci ... V Gorico jo vodi želja, da bi še enkrat pred smrtjo videla svojega ženina Ivana Gradnika, vzela v naročje njegovo glavo in jo poljubila. Z neizpolnjenimi željami se vrača proti domu, ko jo na ročnjskem klancu telo opozori, da prihaja novo življenje. Njeno pa pod cvetočo češnjo na ročnjskem polju in s pogledom na cerkvico Marije Snežnice nad Avčami počasi odhaja.

In potem je tu zgodba današnjega dne, 300 let potem. Ni kaj bistveno boljše. Na račun revnih bogatijo novodobni cesarji. Dela ni ali pa je tako malo cenjeno, da od njega mnogi ne morejo dostojno (pre)živeti. Medtem država z našimi davki rešuje banke, v njih pa si kupujejo luksuzne avtomobile. Pravijo, da jim pritičejo. Tako kot je nekoč udobje pripadalo le cesarju. A na ulice v Posočju in v Kanalu vendarle nismo šli. Imamo morebiti resnejše skrbi ali pa še vedno dovolj klenosti, vztrajnosti in trme, da se nam zdi, da to še ne more biti dno? Kdo ve? Tolminci pravijo, da imajo puntarski duh še vedno v sebi. A da ga ne kažejo na ulici, ampak ga vsakodnevno živijo, če hočejo preživeti. Kaj pa mi? Razmišljajte, pišite, povejte. O puntarskem duhu v dolini bomo namreč razmišljali v vseh letošnjih številkah Mosta.

Nataša Bucik Ozebek

Izdajatelj: Občinski svet občine Kanal ob Soči, Trg svobode 23. Zanj: župan Andrej Maffi. Uredniški odbor: Nataša Bucik, Irena Hočevnar Križnič, Petra Paravan, Boštjan Simčič.

Odgovorna urednica: Lea Širok. Kontakt: 041/725 157, lea.sirok@gmail.com, mostkanal@gmail.com. Oblikovalska zasnova in prelom: Vesna Dugorepec.

Naslov uredništva: Glasilo Most, Pionirska 2, Kanal. Tisk: Natisakaj.si/Bo-tisk, Ljubljana. Naklada 2500 izvodov. Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Občini Kanal ob Soči.

V občinskem proračunu 900 tisoč evrov

V proračunu kanalske občine je predvidenih dobrih 7,3 milijone evrov prihodkov in dobrih 8 milijonov evrov odhodkov. Za investicije je namenjenih dobre 3 milijone evrov. med največjimi bodo kanalizacija in Čn Avče, rekonstrukcija javne razsvetljave v občini, energetska prenova vrtcev v Kanalu in Desklah.

Lea Širok, foto: Bruno Bizjak

Proračun za leto 2013 so svetniki na februarski seji potrdili v prvem branju. Tudi letos bo zaradi gospodarskih razmer na voljo manj denarja.

Praksa previdnega nastavljanja proračunov se je izkazala kot zelo dobra. Vsako leto planiramo zadolževanje v mejah zakonsko dovoljenja, vendar so nato izplačila za delo običajno zamaknjena, tako da dejansko zadnji mesec zapade v plačilo v naslednjem letu in se nam tako v šestih letih ni bilo potrebno niti enkrat zadolžiti. Država redno poravnava plačila z naslova dohodnine, sicer pa smo manj denarja dobili na račun koncesnin od iger na srečo in z vodnih pravic SENGa. Zelo uspešni pa smo bili pri pridobivanju sredstev iz evropskih in državnih razpisov. Tako smo dobili kar 900 tisoč evrov nepovratnih sredstev. Prijavljamo se tako na manjše razpise, kakršni so recimo za razvoj podeželja ali za tržnico, kakor na večje. Tako smo zgradili vodovod Lokovec-Kal, Kanalski Vrh, čistilno napravo Deskle, obnovili gasilski dom v Avčah, dom v Ročinju in uredili večnamensko dvorano v Kanalu. Upam, da bomo proračun imeli do konca marca, sicer bomo zamujali z razpisi za društva, zamaknile pa se bodo tudi investicije. Zaradi dolgotrajnih in zapletenih postopkov javnih naročil se nam lahko tudi zgodi, da bi denar iz evropskih skladov morali celo vračati. Z zapleti okrog razpisa za izvajalca za kolesarsko stezo Solkan – Plave, ki je državna investicija, je ogrožen celo evropski.

Občinski svetniki so ob prvem branju očitali, da denar iz proračuna ni enakomerno porazdeljen po krajevnih skupnostih. Nezadovoljni so bili predvsem glede investicij v KS Lig. Kako odgovarjate na te očitke?

Čisto praktično. Ko smo v Ročinju obnavljali kulturni dom, so rekli, da gre vse v Ročinj, ko smo delali vodo v Kalu, so rekli, da gre vse v Kal. Ko delamo kaj po Kanalu, rečejo, da od Rodeža navzdol in od Ajbe navzgor ni nič, in da je ves denar namenjen Kanalu. Mislim, da gre pri tem za zelo subjektivne občutke. Poleg tega so investicije odvisne od vrste javnega razpisa. Tako smo dobili denar za obnovo doma v Avčah in denarja nismo mogli porabiti za kaj drugega.

Ob tem naj povem, da pospešeno pripravljamo dokumentacijo za kulturni dom v Ligu. Kar dve leti smo potrebovali, da smo rešili zadeve s kar 32 lastniki. Kot lastniki objekta bomo lahko „odmrznili“ gradbeno dovoljenje in se s krajanji dogovorili, kaj želijo. In potem upam, da se bomo lahko prijavi na razpis podoben tistim, na katerih

smo dobili denar za Levpo, Avče in Ročinj. In takrat bodo svetniki rekli, vse gre v Lig. Sam podpiram ureditev takšnih prostorov v vsaki krajevni skupnosti. Ljudje so tudi zaradi krize bolj doma in upam, da se bodo tudi na račun tega bolj družili. To nam zelo manjka, saj smo postali veliki individualisti, nikogar ne potrebujemo, smo samozadostni. Zelo rad bi videl, da bi vaški domovi spodbudili nastanek glasbenih, gledaliških skupin... Urejeni prostori ponujajo še druge možnosti. V občini imamo recimo dva mladinska kluba, kjer bi mladi lahko razvili tudi podjetniške dejavnosti.

Ena od večjih letošnjih investicij bo izgradnja kanalizacije s čistilno napravo in rekonstrukcija vodovoda v Avčah. Glede na investicije v infrastrukturo v prejšnjih letih, nas zanima, kolikšen delež občine še nima urejene kanalizacije in vodovoda?

Mislim, da smo izbrali dobro strategijo, saj smo infrastrukturo najprej uredili v krajih, ki lahko ogrozijo ostale. Recimo, Kanalski Vrh je majhna vasica, ki vsaj po številu prebivalcev naj ne bi imela prednosti, vendar ima strateško prednost zaradi lege. Brez urejene kanalizacije so namreč vsi kraji pod njo ogroženi. Računam, da bo tudi v evropski finančni perspektivi 2014-2020, kjer bo Slovenija prejemnik denarja, še nekaj denarja za kanalizacije in vodovode. V tem primeru moramo v šestih letih pokriti še Plave in Ročinj. To sta dve veliki naselji in to je tudi naš dolg reki Soči.

Kanalska obvoznica:

DRSC bo obvoznico vsekakor zgradila.

Pri lastnikih, ki bi se morda upirali in povzročali težave, se bojim, da lahko pride tudi do razlastitve in se projekt izpelje, kljub morda večjemu nezadovoljstvu med ljudmi.

Aktualna postaja tudi državna investicija v kanalsko obvoznico. Kaj se trenutno dogaja s tem projektom?

Država že aktivno projektira in analizira teren. Nato bodo začeli odkupovati zemljišča. Ko bo trasa bolj natančno izrisana, bomo krajanom, skupaj z Direkcijo za ceste, predstavili obvoznico. Načrtovana je tudi gradnja mostu, za katerega je prav, da mnenje o njegovem izgledu povedo tudi občani. Nekaj težav bo verjetno pri odkupu

Župan Andrej Maffi

zemljišč. Komur bodo speljali obvoznico po njegovem zemljišču, bo nedvomno prizadet ali se s tem ne bodo strinjali, kar lahko razumem. Vendar je eden večjih prometnih zamaškov na Soški cesti prav v Kanalu. Zaradi tega trpi staro jedro, most, težje je organizirati prireditve. Težki tovornjaki vozijo mimo lokalov, ki imajo mize ob cesti. Zaradi slabše prometne pretočnosti je večje tudi onesnaževanje v središču Kanala.

Kanalska obvoznica bo zagotovo še vroča tema v prihodnjih mesecih, saj ji del krajanov ni naklonjen.

Odločitev o obvoznici je iz leta 1998, ko so od treh variant izbrali sedanjo traso. Sprememba trase v tem trenutku ni več mogoča, saj smo le čakali, da pridemo na vrsto za izvedbo investicije. Vsaka sprememba bi postopke vrnila na začetek in bomo nanjo ponovno lahko čakali nadaljnjih 15 let. DRSC bo obvoznico vsekakor zgradila. Zanj je že predviden evropski denar, ki ga bo morala porabiti. Da bi to dosegla, bo verjetno uporabila vsa pravna sredstva. Zakon o cestah je namreč državne investicije poenostavil. Pri lastnikih, ki bi se morda upirali ali povzročali težave, se bojim, da lahko pride tudi do razlastitve in se projekt izpelje, kljub morda večjemu nezadovoljstvu med ljudmi.

Soča je sama zarisala poplavne meje

Krajevna skupnost Kanal in kanalska občina sta 6. februarja organizirali strokovni posvet o možnostih kakovostnega sobivanja z reko Sočo, spodbujanja razvoja gospodarstva in turizma ob njej ter izvajanja preventivnih ukrepov za zmanjševanje škode ob poplavah.

Lea Širok, foto: Toni Dugorepec

Poplavne meje na desnem bregu

Poleg strokovnjakov iz Agencije za okolje (ARSO), Soških elektrarn (SENG), Salonita Anhovo in predstavnika občine Brda, so se posveta udeležili župan **Andrej Maffi**, predsednik KS Kanal **Marko Bucik**, občinska svetnica **Mira Bandelj**, občinski svetniki **Hasib Brdar** in **Ivan Križnič** ter poveljnik

CZ Kanal **Dušan Petrevčič**.

Najprej so se dotaknili preventivnih ukrepov za zmanjševanje škode ob poplavah. Župan Maffi je povedal, da so poplavna območja vrisana v nedavno sprejetem občinskem prostorskem načrtu. Na teh območjih ni predviden noben projekt, zaradi katerega

bi lahko ob poplavah nastajala škoda. Soča je v zadnjih treh letih sama pokazala, kakšen prostor potrebuje in ta prostor ji je potrebno tudi pustiti:

„Meje poplav je potrebno upoštevati. Zato na poplavnih območjih ni mogoče graditi.“

Poveljnik občinske Civilne zaščite **Dušan Petrevčič** je povedal, da bi morali določiti lokacije, na katerih so ukrepi na strugi Soče dovoljeni in možni.

„Razmišljanja o tem, da bi na desnem bregu v Kanalu ob mostu postavili kamnito brežino, ne vodijo v pravo smer, saj bi to lahko povečalo poplavno ogroženost poseljenega levega brega,“ je opozoril. Ob tem je poudaril, da je bila intervencija vseh pristojnih služb ob poplavah 5. novembra 2012 hitra in učinkovita: „Življenja niso bila ogrožena. Prizadevali smo si, da bi rešili tudi materialno premoženje. Za hitro ukrepanje pa je je pomembno predvsem sodelovanje s SENG-om.“

Predstavnica SENG-a **Alida Rejec** je pojasnila, da preko svoje mreže zajemanja podatkov redno spremljajo vodostaj Soče. Ob napovedanih poplavah so zadolženi tudi za obveščanje pristojnih služb v lokalnih skupnostih. Na osnovi določenega protokola so kanalsko Civilno zaščito sproti obveščali o vodostaju reke tudi ob zadnjih poplavah: „Petega novembra je pretok Soče v Solkanu dosegel 2500 m³/s in je bil višji kot leta 2009.“

V okviru koncesije za proizvodnjo električne energije je SENG zadolžen za vzdrževanje objektov in brežin ter čiščenje proda. Brežine redno nadzorujejo. Kjer je potrebno, jih tudi sanirajo. Po poplavah popišejo škodo in poskrbijo za hitro odpravljanje posledic. Za preventivno zmanjševanje škode ob poplavah je pomemben tudi odvoz naplavin, ki poteka izrecno v dogovoru z ARSO. Pri posegih v strugo Soče se dogovarjajo tudi z lokalno skupnostjo, ribiči in naravovarstveniki. Čas za odvoz naplavin je omejen. Dovoljen je od 15. januarja do 15. marca in od 1. septembra do 31. oktobra. Rejčeva je ponovno povedala, da je deponija proda v Avčah začasna. Predstavniki ARSO **Janez Kastelic** je povedal, da tudi oni delujejo usklajeno s Civilno zaščito. Ker so vremenološke napovedi vse bolj natančne, se prebivalci lahko dovolj zgodaj pripravijo tudi na dogodke, kakršne so poplave: „Pomembno je, da so pripravljeni, saj se naraščanju voda ob obilnih padavinah in posledičnim poplavam ni mogoče izogniti. Vzrok za to so podnebne spremembe, pa tudi nepremišljeni človekovi posegi v vodotoke.“

Razveselilo ga je stališče župana, da na poplavnih območjih ni mogoče postavljati novih objektov. Potrebno se je usmeriti v zmanjševanje poplavne ogroženosti. Vzdrževanje gozdnega reda na območjih hudournikov pa postaja problem tudi v Sloveniji: „Skladiščenje lesa ob vodotokih povečuje možnosti dogodkov, ki vplivajo na višanje vodostaja in povečujejo poplavno ogroženost.“

Goli desni breg Kanala nekoč
Foto: Lea Širok

Poplavljenno igrišče v Desklah
Foto: OŠ Deskle

Desni breg Kanala po poplavih
Foto: Lea Širok

K reševanju tega vprašanja je potrebno pristopiti celostno. "Za vzdrževanje vodotokov je na državni ravni na voljo le 7 milijonov evrov. Da bi lahko zagotavljali optimalne razmere in zmanjševali poplavno ogroženost, bi rabili trikrat toliko denarja. Samo v poplavih novembra 2012 je na vodotokih nastalo za 195 milijonov evrov škode: „Lokalna in državna politika bosta morali začeti razmišljati o ekonomskih vidikih poplav in ugotoviti, kje in koliko je smiselno sanirati in kaj bi morali bolje vzdrževati.“ Glede na izkušnje ob zadnjih poplavih v kanalski občini bi morali preveriti, katere objekte bi bilo potrebno individualno zaščititi z montažnimi sistemi, je še povedal Kastelic. Takšne so denimo protipoplavne bariere: „Če s tem preprečimo poplavo v samo enem objektu, smo naredili veliko.“ Bucik je pojasnil, da bodo protipoplavne bariere spomladi predstavili in njihovo uporabnost preizkusili tudi v kanalski občini.

Župan Maffi je dodal, da se je potrebno ustrezno obnašati tudi v gozdovih in na brežinah vodotokov: „Ob zadnjih poplavih je Soča med drugim nosila čebelnjake, hlobovino, skladovalnice drv. Upam, da jih lastniki sedaj nimajo več na istem mestu.“

Toni Podbršček iz ARSA je povedal, da je velik del vzdrževanja ob Soči, ki je hudournik, odvisen tudi od odzivnosti priobalnih lastnikov. Ne nazadnje so ti za vzdrževanje tudi sami odgovorni.

Na vprašanje Bucika in Križniča, zakaj tudi kanalska občina ni bila vključena v državni poplavni načrt, je Kastelic pojasnil, da so ob tem med drugim upoštevali, kako veliko območje je poplavno ogroženo. Zato med poplavna območja spada

Vipavska dolina, kanalska občina pa ne. Pojasnil je tudi, da je Zakon o Soči preprečil gradnjo velikih elektrarn v Zgornjem Posočju. Če bi zajemal območje do Nove Gorice, hidroelektrarn v kanalski občini ne bi mogli zgraditi.

„Vsem je jasno, kako ste gradili,“ je dejal Kastelic „Podobno se je dogajalo tudi v Ljubljani. Vsi vedo, kjer reka poplavlja, pa vseeno še kar gradijo in dobivajo gradbena dovoljenja. Ob poplavih pa zahtevajo povračilo škode od države. Gre za obstoječa stanja, zato si moramo priznati, da smo se poplavno tudi sami ogrozili. V Kanalu so bili ljudje v preteklosti ozaveščeni in so vedeli, do kod Soča naraste. Pozneje tega niso več upoštevali in so tudi tu kar gradili. Glede na to, da ljudje vedo, do kod bo voda prišla, bi morali gradnje temu prilagoditi.“ Glede varnosti pred poplavami, je Kastelic še povedal, da pretočni sistem hidroelektrarn na Soči ne zagotavlja večje varnosti, saj pri velikih pretokih vode ni mogoče uravnavati.

Bucika je še zanimalo, kako je urejen odvzem vode iz Soče za zalivanje vrtov. Kastelic je pojasnil, da je za vsakršen odvzem vode iz Soče potrebno vodno dovoljenje: „Sicer pa bi tisti, ki imajo vrtove, vodo za zalivanje lahko dobili tudi s shranjevanjem deževnice. Najmanj primeren način zajemanja vode za zalivanje je iz vodotokov.“ Tudi Podbršček se je strinjal, da bo potrebno oblikovati strategije namakanja s skladiščenjem meteorne vode. To je po njegovem veliko bolj primerno, kot zajemanje vode iz reke, še posebej ob suši. Prav tako pa bo okolju potrebno prilagoditi kulture. Župan Maffi je povedal, da bodo poskušali urediti namakalni sistem na

Gorenjem Polju, kjer so po njegovem velike možnosti za razvoj kmetijstva.

Na strokovnem posvetu so predstavili tudi možnosti razvoja turizma in vidike zagotavljanja varnosti kopalcev. Glede slednjega so poudarili, da se ob Soči vsakdo kopa na lastno odgovornost.

Kanalska in briška občina pa sta že pred časom podpisali pismo o nameri za vzpostavitev Rekreativno turističnega centra Plave. Območje postaja zanimivo tudi zaradi bodoče kolesarske steze Solkan - Plave, možnosti zanj pa še preučujejo.

Razmišljajo tudi o rečni ladji za turistične vožnje po jezu. Vendar pa je Soča vodotok prvega reda in zanjo velja, da na neposeljenih območjih ni mogoče graditi ali postavljati objektov v 40-metrskem pasu, v naseljih pa je ta pas 15-metrski. V teh pasovih tudi ni mogoče razvijati turističnih dejavnosti. Župan Maffi sicer verjame, da jim bo načrt RTC Plave kljub temu uspelo realizirati. Lotiti se ga je potrebno na pravi način, je dejal, in predvideti vse potrebne zaščite.

Podbršček je ob tem dodal, da je s projektom potrebno dovolj zgodaj seznaniti tudi javnost, da ne bi pozneje, ko bo že stekel, naleteli na nodobranje prebivalcev.

Po mnenju Bucika sta akumulacijski jezera na Soči premalo izkoriščeni v turistične namene, zato je podprl razmišljanja o ureditvi prostora ob plavskem jezeru in poudaril: „V vsakem primeru bo ob reki potrebno razvijati okoljsko prijazen, sprejemljiv in neinvaziven turizem.“

Župan je še pojasnil, da bodo o razvoju turizma v rekreacijsko-turističnem centru Plave razpravljali in odločali občinski svetniki.

Jezero Plave

Soča v Kanalu dan po poplavih

Za energetske sanacije vrtcev 1,2 milijona

V kanalski občini bosta letos na vrsti pomembni energetske sanacije vrtca v Kanalu in v Desklah, ki sta skupaj ocenjeni na dobrih 1,2 milijona evrov.

Jurij Murovec, foto: Toni Dugorepec

Vrtce Kanal

Kanalska občina je v začetku letošnjega leta s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo prejela pozitiven sklep na vlogo za projekt "Vrtce v Kanalu – dograditev in energetska sanacija". Tako si je zagotovila sofinanciranje izvedbe projekta iz namenskih sredstev EU za kohezijsko politiko.

z vgradnjo toplotne črpalke, talnega ogrevanja, prezračevanja z sistemom vračanja toplote z možnostjo dogrevanja ali pohlajevanja prostorov, vgradnjo sprejemnikov sončne energije za pripravo tople sanitarne vode in prenovo elektroinstalacij z vgradnjo varčne razsvetljave. Ob tem bomo obstoječa

Investicija je z DDV-jem ocenjena na 825.959,43 evrov. Od tega bo občina iz lastnih sredstev zagotovila 345.683,43 evrov, 480.276,00 evrov pa bo nepovratnih sredstev iz programa „Regionalni razvojni programi“ razvojne prioritete „Razvoj regij“ Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007 – 2013. Sanacija kanalskega vrtca obsega: izolacijo ovoja stavbe, ostrešja in tlakov, prenovo strojnih instalacij

objekta povezali (dozidali) s skupnim atrijem, kjer se bo uredil večnamenski prostor, dozidali bomo športno igralnico in prostore za dodatne dejavnosti. Na povezovalni poti med šolo in vrtcem bo urejen tudi nadstrešek.

Objekt bo obnovljen oziroma dograjen skladno s pravilnikom PURES. Kanalska občina pa računa tudi na pozitiven odgovor za prijavo na javni razpis „Sofinanciranje operacij za energetske sanacije osnovnih šol, vrtcev in zdravstvenih domov v lasti lokalnih skupnosti“. Razpis predvideva sofinanciranje ukrepov, ki se izvajajo na ovoj stavbe, strehe in stavbnega pohištva. Ti ukrepi so izolacija fasade in ostrešja, zamenjava stavbnega pohištva, prenova razsvetljave, vgradnja prezračevanja s sistemom vračanja toplote. Ocenjena vrednost investicije z DDV je 374.925,31 evrov. Od tega bo občina zagotovila 210.169,06 evrov, nepovratnih sredstev pa naj bi bilo 164.756,25 evrov. Po ocenah naj bi bil prihranek energije za ogrevanje do 50 odstotkov (do 55,6 MWh), do 10 odstotkov (do 1,5 MWh) prihranka pa naj bi bilo pri električni energiji.

Pasji iztrebki ne sodijo na javne površine

V naši občini je bil v februarju 2013 potrjen nov Odlok o javnem redu in miru. Ta odlok govori o obveznih ravnanjih za vzdrževanja javnega reda in miru, varstva ljudi in premoženja, zdravja in čistoče na območju občine Kanal ob Soči ter določa sankcije za storjene prekrške.

Tekst in foto: Erik de Posarelli, medobčinski redar

Nadzor nad parkiranjem bo poostren v Kanalu in Desklah

V odloku so zajete nekatere določbe, ki so že bile zapisane v starem odloku in nekaj novih. Med drugim je pod prvo točko zapisano, da je prepovedano zalivati vrtove in prati avtomobile ali kakorkoli drugače uporabljati pitno vodo iz omrežja v času, ko je trošenje v te namene omejeno. Vseh točk, ki govorijo o prepovedih je 17, med

javnih prireditvah, javnih shodih in kampiranju. Globe se gibljejo od 150 evrov za posameznika do 500 evrov za pravno osebo ali samostojnega podjetnika. Bi se pa ob tem dotaknil še Odloka o urejanju in čiščenju javnih površin in o zunanjem videzu naselij ter posebni rabi javnih površin. V poglavju o varstvu

drugim se nanašajo na porabo pitne vode, kopanje domačih živali na urejenih kopališčih, prodajo izdelkov na tržnici in izven nje, poškodovanje ali uničevanje javnih tabel in napisov, ograje z bodečimi žicami ali drugimi ostrimi predmeti, ki so usmerjeni na javno površino, vodenje živali na športna ali otroška igrišča ter še nekaj drugih točk.

Odlok govori tudi o ravnanju in dolžnostih na

javnih površin je določeno, da je prepovedano voditi pse brez vrvice ali druge domače živali, jih puščati brez ustreznega nadzora ter puščati živalske iztrebke na javnih površinah, za kar je predpisana globa 150 evrov.

V decembrski izdaji Mosta je bila objavljena pobuda predsednika KS Kanal, da bi lahko zagotavljali večji red na Trgu svobode v Kanalu, zato smo se na medobčinski inšpekciji in redarstvu dogovorili, da bomo poostрили nadzor parkiranja in dosledno opozorili oziroma oglobili vsakega, ki ne bo upošteval prometne signalizacije. To velja za parkirišče na Trgu svobode, prehode za pešce, pločnike in obe avtobusni postajališči v Kanalu. Ob tem naprošamo občane, da se dosledno držijo predpisov. Še posebej opozarjamo na predpise glede psov in pasjih iztrebkov, ki veljajo za območje celotne občine. Prav tako pa za urbano naselje Kanala in Deskel opozarjamo na upoštevanje predpisov in prometne signalizacije, ki ureja parkiranje na prometnih površinah, kot je Trg svobode v Kanalu. Le z doslednim spoštovanjem predpisov, se bomo izognili slabi volji in nepotrebnim sporom.

Za dom starejših rezerviranih pol milijona

Zamisel o domu starejših v naši občini je na decembrski seji občinskega sveta ponovno dobila konkretne obrise. Občinski svetniki so namreč v letošnjem proračunu zagotovili pol milijona evrov rezervacije in župana pooblastili za nadaljnja pogajanja. Direktor Doma upokojencev Nova Gorica je svetnikom povedal, da so pripravljeni upravljati manjšo enoto doma četrte generacije.

Lea Širok, foto: Toni Dugorepec

Domove četrte generacije podpira tudi pristojno ministrstvo. Veliko pa je odvisno od tega, kako se bo glede novega objekta socialnega centra v Vrtojbi odločil Svet zavoda novogoriškega doma upokojencev (DUNG). Vanj naj bi se po prvotnih načrtih preselil del DUNG, vendar večinski lastnik - družba Marc, občina Šempeter-Vrtojba in DUNG zaradi domnevno predrage investicije še niso našli rešitve. Direktor DUNG **Bojan Stante** poudarja, da ni pripravljen prevzeti objekta, ki bo za uporabnike predrag.

Kakor je povedal kanalskim svetnikom, bi najem po sedanjih pogojih domu povzročil resne težave.

Poleg tega ne ustreza konceptu domov četrte generacije. To so domovi gospodinjstkih skupin, njihova glavna usmeritev pa je normalizacija življenja starostnika, ki iz takšnih ali drugačnih razlogov živi v ustanovi. V skupini je običajno 10-12 ljudi, ki imajo sobe razporejene okrog velike bivalne kuhinje. V skupini je ves dan prisotna hišna gospodinja-bolničarka, ki starostnikom pomaga pri pripravi hrane in drugih opravilih. Za zdravstveno nego, ki je zagotovljena v enakem obsegu, kakor v tradicionalnih domovih, pa skrbi zdravstveni tim. Poudarek je na udobnosti, zaupnosti, varnosti, zavetju in samoodločanju.

Po podatkih iz avgusta 2012 je 47 stanovalcev Doma Nova Gorica in enote Podsabotin iz naše občine, nekaj jih je tudi iz občin Tolmin, Bovec in Idrija. Ustanovitev enote v Desklah bi zato tem in drugim stanovalcem s tega območja ponujala bivanje, ki je neprimerno bližje domačemu kraju, kot je bivanje v Novi Gorici, je še pojasnil Stante. Tudi zato podpira gradnjo doma v kanalski občini, saj bo starejšim omogočal bivanje v gospodinjstkih skupinah. To so tudi edini domovi, za katere je

mogoče dobiti zeleno luč od pristojnega ministrstva, je pojasnil župan **Andrej Maffi**: "Bili smo večkrat na ministrstvu in so nam jasno nakazali, kaj bodo požegnali. Samo to, kar smo mi na papirju pripravili, to so oni videli in to jim je všeč."

Gradnja je ocenjena na več kot 4 milijone 700 tisoč evrov. Za izvedbo bi občina ustanovila javno gospodarsko družbo in najela tri milijone 422 tisoč evrov kredita. Obroke posojila (27 let) bi po desetih letih začeli pokrivati s prihodki od najemnine. Občinska uprava predlaga gradnjo v nekdanjem samskem domu Salonita v Desklah.

Vsi svetniki podpirajo gradnjo četrte generacije doma starostnikov v naši občini, imajo pa različne poglede na samo lokacijo. Del občinskih svetnikov tako zahteva še oceno gradnje na prvotni lokaciji v Kanalu.

"Za staro lokacijo imamo načrte, dovoljenja, infrastrukturo in mislimo, da je ta lokacija ugodnejša," poudarja **Marko Bucik** (DeSuS).

Del svetnikov meni, da je bolj primerna lokacija v središču Deskel. **Klemen Stanič** (LDS) je povedal, da bi starostniki tako lažje ostali v stiku z vsakodnevnim dogajanjem, saj bi bivali v središču kraja. Poleg tega bi občina objekt pridobila z zamenjavo za zemljišča.

Kakor so predstavniki DUNG še povedali na seji, so domovi tretje generacije po Evropi že zastarel koncept. V Nemčiji denimo jih gre vsako let več v

Bo tu kdaj dom za starejše?

stečaj, ker niso zasedeni, medtem ko so za domove gospodinjstkih skupin dolge čakalne vrste. Po izkušnjah v tujini so se s prehodom na gospodinjstke skupine podvojili obiski svojcev in številni tudi sodelujejo pri delu v skupinah.

Vendar pa je celoten projekt odvisen od tega, kaj se bo dogajalo z novozgrajenim socialnim centrom v Vrtojbi. Če se bo Dom upokojencev Nova Gorica kljub vsem zapletom odločil za Vrtojbo, v občini Kanal - vsaj v bližnji prihodnosti - ne bo doma upokojencev.

RAČUNOVODSKE STORITVE IN SVETOVANJE

IZID TANJA KOREN S.P.

Plave, Vojkova 2a, 5210 Deskle

Telefon: 031/743-002, 05/3052-009

E-mail: izid-tk@volja.net

Tržnica tudi letos vsako 2. in 4. soboto

Dnevi na kanalski tržnici bodo tudi letos potekali vsako drugo in četrto soboto v mesecu. Ponudba je vse pestrejša, predvsem pa svoje izdelke prodajajo lokalni ponudniki.

Tekst in foto: TIC Kanal

Kanalska tržnica s pestro ponudbo

Na kanalski tržnici bodo tržni dnevi vsako drugo in četrto soboto potekali že drugo leto. Po začetnem skromnem odzivu, lahko rečemo, da je kanalska tržnica "vstopila" v zavest občanov.

Vse bolj pestra je tudi ponudba na stojnicah, saj je tu mogoče kupiti zelenjavo, moke iz različnih žit, zeliščne in druge čaje, med domačih čebelarjev, mleko in mlečne izdelke, pa tudi izdelkov iz gline, lesa in tekstila, naravno kozmetiko ...

Kakor poudarjajo tisti, ki so v lanskem letu naredili

pomemben korak za prepoznavnost naše tržnice, delujmo globalno, kupujmo lokalno. Doma pridelana hrana je namreč tudi ekološko bolj sprejemljiva, saj od pridelovalca do kupca ne prepotuje na tisoče kilometrov, prav tako pa se na območju celotne Evrope in torej tudi pri nas vse bolj uveljavlja integrirano kmetovanje, ki je prav tako trajnostno naravnano. Obenem pa je tržnica tudi priložnost za druženje in izmenjavo informacij. Tudi o kakovostnih izdelkih.

Kdor bi se rad pridružil ali ga zanima ponudba na tržnici, najde informacije na Facebook strani Tržnica Kanal ali neposredno v Turistično informacijskem centru Kanal (T: 05 39 81 213)

Tržnica deluje v okviru projekta KROG, LAS za razvoj (NIP 2011). Projekt sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje. Organ upravljanja Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013 je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

PIL IMPEX D.O.O.

20-letna tradicija

Trgovina in servis motornih naprav

MOTORNE ŽAGE

MOTORNE KOSILNICE

VROČE AKCIJE

Most na Soči 91, Most na Soči

05 381 31 40 031 321 155

Cesta goriške fronte 10, Šempeter pri Gorici

05 393 80 23 051 619 424

Akcija traja do 31.03.2013 oziroma do razprodaje zalog.
Slike so simbolične.

SERVIS vseh znamk!!
GARANCIJA 6 MESECEV NA POPRAVILO

Velikonočne priložnosti

v Modnem domku v Desklah in Kanalu

Markacija

KUPON

za nakup enega izdelka
oblačilne konfekcije
po vaši izbiri

Kupon lahko uveljavite v Modnem domku
v Desklah in Kanalu.

Popust se obračuna pri blagajni in
ne velja za izdelke, ki so v akcijski prodaji.
Popusti se med seboj ne seštevajo.

Veljavnost kupona: do 6.4.2013.

zaupa nam
že več kot
13.000
strank

Manufaktura | 50
kjer je dober nakup pravilo let

MODNI DOMEK Deskle, Srebrničeva ulica 20, tel.: 05 305 20 14

MODNI DOMEK Kanal, Trg svobode 5, tel.: 05 305 10 59

www.manufaktura.si

60 let trgovine s tekstilnim blagom v Kanalu

Tekst in foto: Manufaktura

Trgovina s tekstilom v Kanalu, v kateri že pol stoletja domuje Manufaktura, praznuje letos 60 let. Prve kupce je sprejela 7. aprila 1953. Prodajalna je bila takrat del trgovskega podjetja "Daj - dam" iz Anhovega.

V obdobju do konca 50-ih let prejšnjega stoletja so bile trgovine s tekstilom priključene različnim podjetjem, ki so poslovala z mešanim blagom. V takšnih podjetjih, usmerjenih predvsem v trgovino z živili in gostinstvo, je bila trgovina s tekstilom precej zastopljena.

Okrajni ljudski odbor – Gorica, Tajništvo za gospodarstvo, je 10. aprila 1953 odločil, da se v register prodajaln in poslovalnic trgovskih podjetij - na naslovu Kanal št. 29 - vpiše obrat »Dam – daj Tekstil«: trgovina s tekstilnim blagom in tekstilno galanterijo na drobno. Prodajalna oziroma poslovalnica je vrata odprla 7. aprila 1953, pripadala pa je Trgovskemu podjetju »Dam – daj« iz Anhovega. Da bi zaustavili životarjenje tekstilnih trgovin, je prišlo do pobude, da bi vse trgovine tekstilne stroke v takratni občini Nova Gorica združili v specializirano trgovsko podjetje za prodajo tekstilnega blaga. Tako se je 28. novembra 1961 rodilo Trgovsko

podjetje Manufaktura, ki je začelo poslovati 1. januarja 1962. Novo specializirano podjetje za prodajo tekstilnega blaga je nastalo iz samostojne trgovine Manufaktura Šempeter, ki se ji je priključilo še 7 trgovin, ki so se odcepile od podjetij z mešanim blagom Potrošnja, Goriška, Dam – daj in Izbira. Med njimi je bila tudi prodajalna »Dam – daj Tekstil« iz Kanala, ki je postala Poslovalnica št. 8 - Manufaktura Kanal. V sklopu praznovanja 50-letnice Manufakture, ki jo je ta družba obeležila v lanskem letu, je tudi Manufaktura Kanal doživela korenito prenovo. Trgovina je poleg nove zunanje podobe, skladno z novo celostno podobo družbe Manufakture, dobila tudi novo ime – **Modni domek Kanal**. Ker bi tekstilna trgovina v Kanalu brez požrtvovalnih in ustrežljivih zaposlenih zagotovo zamrla, izrekamo zahvalo vsem, ki so se v teh letih trudili po svojih najboljših močeh. To so: Anica Stanič, Vera Doljak (pokojna), Danica Mačus, Pavel Markič, Ida Bavdaž, Jožica Ipavec, Nada Lipičar, Antonija Korenjak, Mirica Pojavnik, Pavlina Levpušček, Slavica Bensa, Lučana Hvalič, Zvonka Drašček, Biserka Dugar, Jožica Erzetič in Danila Kos. Posebna zahvala gre tudi

vam, našim zvestim strankam, ki v naši in vaši trgovini v Kanalu nakupujete že 60 let. V ta namen smo za vas pripravili »nagrajevanje nakupov« v mesecu aprilu. Modni domek v Kanalu je od ponedeljka do petka odprt od 8h do 18h, ob sobotah pa nas lahko obiščete med 8. in 12. uro. Zaprti smo le ob nedeljah in praznikih. Sicer pa pri nas lahko najdete artikole različnih blagovnih znamk za vso družino. V naši ponudbi imamo konfekcijo, pletenine, oblačila za prosti čas, perilo, posteljnino, pozamenterijo.

Kupcem se iskreno zahvaljujemo za dolgoletno zvestobo! Ob tem pomembnem jubileju – 60-letnici tekstilne trgovine v Kanalu – smo posebej za vas – stranke v trgovini Modni domek Kanal - v mesecu aprilu 2013 pripravili **NAGRAJEVANJE NAKUPOV. Manufaktura, kjer je dober nakup pravilo!**

NAGRAJEVANJE NAKUPOV od 2. do 26. aprila 2013

Z računi za nakupe, opravljene v času od 2. do 26. aprila 2013 v naši trgovini Modni domek Kanal, se boste lahko potegovali za privlačne nagrade. **Žrebanje računov bo v petek, 26. aprila 2013 ob 17.00 uri v trgovini.** Vse podrobnosti bodo objavljene na spletni strani www.manufaktura.si in v trgovini Modni domek Kanal.

Priznanja za najzaslužnejše krajanke

Ob krajevnem prazniku KS Kanal in KS Anhovo-Deskle so podelili priznanja posameznikom in skupinam, ki so s svojim delom prispevali k prepoznavnosti in razvoju krajevnih skupnosti.

Lea Širok, foto: Ivan Mencin

Nagrajenki in nagrajenci ter predsednik KS Kanal

Kanal je za svoj krajevni praznik izbral 25. november. Na ta dan je bila na Kračicah leta 1942 organizirana prva konferenca Osvobodilne fronte za Kanalsko. Predsednik KS **Marko Bucik** je na slovesnosti ob krajevnem prazniku, 23. novembra 2012, med drugim povedal, da so rezultati dobrega sodelovanja z občino tudi investicije v KS: vodovod Kanalski Vrh, večnamenska dvorana, priklop vodovoda v Morskem. Med večjimi uspehi je poudaril odprtje planinskega doma pod Ježo. Prednostni cilji KS pa so posodobitev vodovodov, kanalizacij in cest.

Priznanja Krajevnih skupnosti Kanal: Predsednik Društva upokojencev Kanal **Franč Komac**, ki je v društvu aktiven že od leta 2004. Med drugim je bil pobudnik izgradnje večnamenskega prostora, angažiral se je pri izvedbi proslave in izdaji zbornika ob 60-letnici društva. Ni mu težko žrtvovati prostega časa za dobrobit društev in kraja.

Milica Zimic, predsednica Prosvetnega društva Soča za 35-letno delo pri razvoju kulturnih dejavnosti. Veliko truda je vložila v urejanje objektov na Kontradi: Galerije Rika Debenjaka in slikarjeve spominske sobe. V okviru društva, ki ima sedem sekcij, že 33 let poteka Mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi.

Planinsko društvo Valentin Stanič za delo na področju planinstva in ohranjanju duha velikega sokrajana, po katerem ima ime. Društvo ima 160 članov in že 20 let organizira pohod Po stopinjah Valentina Staniča, ki v Kanal in okolico pritegne več kot 700 pohodnikov. Ves čas skrbi tudi za podmladek. Med največjimi dosežki društva pa je odprtje planinskega Doma pod Ježo.

Župnijska Karitas Župnije Marije Vnebovzete Kanal za humanitarno pomoč krajanom. Župnijska Karitas deluje že 21 let, ima 20 članov, predseduje pa ji

župnik **Robert Ušaj**. Vedno so se pripravljali odzvati na stisko sočloveka in ohraniti človeško dostojanstvo. Krajanom pomagajo materialno in z nasveti, kako najti pot iz stiske. Na mesečnih srečanjih med drugim pletejo oblačila za brezdomce, spodbujajo mlade za pomoč starejšim, skrbijo pa tudi za dva na daljavo posvojena otroka v Bosni.

Priznanja KS Anhovo-Deskle

Krajevna skupnost Anhovo-Deskle je za krajevni praznik izbrala 13. februar. Na ta dan, leta 1943, je fašistični okupator v Anhovem brutalno pobil devet krajanov.

Krajevni praznik vsako leto obeležijo v okviru Tedna kulture, ki ga prireja KD Svoboda. Letos je bila prireditev 15. februarja. Zbrane je nagovoril predsednik KS **Klemen Stanič**, župan **Andrej Maffi** pa je v slavnostnem govoru predstavil letošnje investicije.

Priznanja Krajevnih skupnosti Anhovo-Deskle: **Likovna skupina Kulturnega društva Svoboda Deskle** za desetletno ustvarjanje. V skupini deluje deset amaterjev slikarjev, vodi pa jih mag. **Stipe Hečimović**. Ob Tednu kulture v Desklah vsako leto pripravijo razstavo, razstavljajo pa tudi v drugih primorskih krajih. Poleti organizirajo čezmejni ex-tempore ob Soči v Kanalu ter sodelujejo na številnih ex-temporih na Primorskem. V sodelovanju s čezmejnimi slikarji ponovno pripravljajo „potujočo“ čezmejno razstavo.

Domačija Vodičarjevih na Vodica za dolgoletno gostoljubje in prijaznost. Zgledno obnovljena domačija je že več let ključna točka jesenskega pohoda Turističnega društva Korada iz Deskel. Na poti iz Deskel do spomenika na Vodica se pohodniki zdaj že tradicionalno ustavijo pri Vodičarjevih, kjer so vedno deležni prijaznosti in gostoljubja.

Boris Kogoj, član šahovskega društva Nova Gorica, za prispevek k razvoju uspešnega šahovskega krožka na OŠ Deskle, ki ga vodi že 12 let. Med več kot 200 krožki v Sloveniji je deskljanski lansko leto dosegel 26. mesto, OŠ Deskle pa je letos ena od stotih šol, ki sodelujejo v projektu »šah v šole«. V krožku je letos 17 učenk in učencev, ki dosegajo lepe rezultate na različnih tekmovanjih. Veselje do šaha pa spodbuja tudi pri odraslih.

Darjo Vogrič iz Plav za dobro voljo, samozavest in pogum, ker je kljub težkim življenjskim preizkušnjam svoje življenje napolnil s povsem novimi vsebinami. Lahko je za zgled vsem. Darjo, čeprav prikrajšan za vid, vidi in dela več kot marsikateri med nami ter živi povsem samostojno življenje. Je član goriškega Medobčinskega društva slepih in slabovidnih, uspešno se ukvarja s kegljanjem, pleše, obiskuje tečaj italijanščine, igra kitaro in nastopa v gledališču in filmu.

Na prireditvi so posebej predstavili nadobudnega sokrajana, študenta, modelarja radijsko vodenih letal **Alana Goljevščka**.

Nagrajenka in nagrajenci ter predsednik KS Deskle
Foto: KS Anhovo Deskle

Etični kodeks za občinske svetnike

Protesti in vseljudske vstaje, na katerih prebivalci že od novembra izražajo tudi nezadovoljstvo s skorumpiranimi politiki, so odprli tudi vprašanje etičnega ravnanja izvoljenih predstavnikov oblasti.

Lea Širok

V zadnjem obdobju se namreč vrstijo primeri poslancev, občinskih svetnikov in županov, ki naj bi prepisovali magistrske naloge, ponarejali uradne listine in etično sporno ravnali. Ob tem jih protesti državljanov ne spodbudijo k samokritiki. Ne sprašujejo se o tem, kakšno podobo kažejo tistim, ki so jih izvolili. Zaupanje državljanov v izvoljene predstavnike na vseh ravneh je zato močno razmajano. V Skupnosti občin Slovenije so prepričani, da bi ga na lokalni ravni lahko začeli graditi s podpisom Kodeksa ravnanja. Predlog besedila je Skupnost občin poslala vsem 174 občinam članicam s priporočilom, da ga sprejmejo. Kodeks ravnanja določa pričakovane standarde obnašanja občinskih svetnikov in županov. Med drugim prepoveduje favoriziranje in izvajanje pooblastil v svojo korist. Določa, da se morajo predstavniki izločiti iz glasovanja o stvareh, pri katerih bi lahko imeli posredno ali neposredno korist. Ne smejo opravljati funkcij, s katerimi bi tako rekoč nadzirali svoje delo kot občinski svetniki in župani. Vzdržati se morajo obnašanj, ki po veljavnem pravu štejejo za aktivno ali pasivno podkupovanje. Spoštovati morajo proračunsko disciplino. Ne smejo ovirati izvajanja nadzornih ukrepov. Obvezuje jih, da preprečujejo zaposlovanje na občinski upravi, ki ni osnovano na strokovnih sposobnostih kandidatov. Prav tako promovirajo načela kodeksa v javnosti in se celovito odzivajo na prošnje medijev glede opravljanja njihovih funkcij. Morebitne kršitve bi obravnavalo v ta namen ustanovljeno častno razsodišče. Med prvimi so besedilo Kodeksa obravnavali kanalski občinski svetniki in ga v prvem branju zavrnili s kar dvotretjinsko večino. Po mnenju večine kodeks ni potreben, ker so že ob izvolitvi prisegli, da bodo delovali pošteno, skladno z zakonom in po svoji vesti. **Slavko Jereb** (NSi): »Pri potrditvi mandatorov občinskih svetnikov smo občinski svetniki zaprisesegli, da bomo delovali pošteno, korektno, da bomo delovali in se odločali po lastni vesti. V razpravi sem bil sicer zelo kratek. Povedal sem, da zame velja deset božjih zapovedi, s tem, da jih podpišem s podpisom vesti.« **Ivan Križnič** (SLS): »Moje mnenje je, da vsak, ki javno kandidira in je v službi občanov, državljanov Slovenije, mora biti že pri sami kandidaturi, ko se odloča zanjo, odgovoren do svojih volivcev, da bo delal v njihovo prid, ravnal v splošno dobro. Zato mislim, da ni potrebno sprejemati kodeksov, temveč je potrebno potrskati na svojo vest in odgovorno ravnati.« Glasovanja se je vzdržala svetnica **Mira Bandelj** (SD): »Vzdržala sem se zaradi tega, ker nisem dobila pojasnil ali se bo kodeks sprejemalo v celoti oziroma če se bo definiralo, kako se bo sankcioniralo tiste, ki bodo kodeks kršili. Sicer pa podpiram sprejetje kodeksa, pa tudi ustrezno ukrepanje ob kršitvah, ki pa ga je potrebno natančno opredeliti.« Svetnike smo vprašali, zakaj se jim ni zdelo vredno podpreti kodeks in tako pokazati občanom, da so se pripravljene etično vesti. Ne nazadnje ljudje na ulicah govorijo tudi o tem, da se tudi na lokalni ravni politiki ne obnašajo etično. In to dokazuje ponekod tudi praksa. **Jože Valentinčič** (SDS): »Ne drži, da smo kodeks kar

zavrnili. Rekli smo, da je nepotreben, saj se mora vsak občinski svetnik ob izvolitvi obnašati v skladu s tistim, kar od njega javnost pričakuje. In če ne ravnas po svoji veti, ti noben kodeks ne pomaga. Je pa res, da s tem, ko smo rekli, da mi nismo takšni, to ni najboljša popotnica za občane. Saj si lahko ob tem ustvarijo mnenje, da etična pravila za nas veljajo in da lahko delamo, kar hočemo. Vendar to seveda ni res.«

Klemen Stanič (LDS): »Kodeks je napisan v obliki, ki v tem trenutku ni najbolj sprejemljiva za naš občinski svet. Tiste stvari, ki so predpisane, se jih najsilje krši, kar je v zadnjem času v naši družbi tudi najbolj vidno. Na lokalni ravni nimamo tako velikih problemov, povezanih s tem, kot jih imajo neke druge.« **Marko Bucik** (DeSUS) je na vprašanje, zakaj so glasovali proti kodeksu, odgovoril: »Ker smo vsi kulturni. Ko so nam ljudje dali mandat, so nam tudi zaupali, kako se lahko obnašamo in kako moramo delovati za dobro njih. Pravila ne veljajo nič, če je v duši tiso, kar mora bit.«

Edini glas za kodeks je oddal podžupan **Ivan Humar** (NSi). Kakor je dejal, je bila njegova odločitev zelo preprosta: »Osebnostno mislim, da vsi tisti, ki smo izvoljeni, tako na lokalnem ali državnem nivoju, moramo imeti visoka etična in moralna pravila in moramo biti poštene do volivcev in do javnosti. Sicer pa je potrebno vedeti, da je vsak javni funkcionar izpostavljen tudi raznim pritiskom lobijev, predvsem raznih izvajalcev, projektantov ... svoje interese uveljavljati. Če imamo neka pravila zapisana, se jih potem tudi držimo in na tej osnovi potem poskušamo tudi delovat. Glasovanja občinskih svetnikov sicer ne ocenjujem, kot da bi bili naši svetniki na drugi strani tega. Sem pa bil zelo presenečen ob glasovanju. Z veseljem sem pritisnil številko dve »ZA«, in ko sem videl izid 10 proti, ena za, sem bil še bolj presenečen kot takrat, ko so občinski svetniki zavrnili prvo branje letošnjega proračuna.« Župan **Andrej Maffi** je med prvimi predlagal

obravnavo etičnega kodeksa, izid glasovanja ob prvem branju pa ga je presenetil: »Ko smo dobili gradivo, se mi je zdelo zamisel o kodeksu za izvoljene funkcionarje zelo zanimiva. Še posebej v času, ko se na protestih govori o izvoljenih predstavnikih ljudi. Poleg tega kodeksi niso nič neobičajnega. Kot zdravstveni delavec sem sprejel zdravstveni kodeks delavcev, trgovci imajo verjetno svojega... Posebej me je presenetilo, da je razprava tekla v čisto drugo smer. Svetniki so se ukvarjali predvsem s sankcijami, mi smo se pa vprašali o prvih členih, ki tako lepo opisujejo naše dolžnosti. To, da se medsebojno primerno obnašamo, da pošteno zastopamo občino, da nismo enostranski. Vedno poudarjam, da je politika v majhnih občinah na zadnjem mestu, na prvem morajo biti interesi občanov. Res je, da so nas občani izvolili in da smo zato vredni zaupanja. Res je tudi, da je kodeks neka mala ustava, v kateri so napisane načelne stvari. Pri Kodeksu ne gre toliko za sankcioniranje, gre za to, da se opredeliš in jasno pokažeš, da se z napisanim strinjaš.«

SEAT

NOVI SEAT LEON

ENJOYNEERING

NOVI LEON. PAMETNO RAZMIŠLJANJE.

že od 13.990 €

avtocenter stavanja

Stavanja Nova Gorica
 Industrijska cesta 4/d
 t: 05 33 84 590

Stavanja Tolmin
 Na logu 1
 t: 05 38 00 550 / www.stavanja.si

Obiskali smo župana Andreja Maffija

Irena Martinuč, skupinski habilitator, višji svetovalec VDC Nova Gorica, foto: VDC Nova Gorica

Prednovoletno srečanje uporabnikov novogoriškega Varstveno delovnega centra - enota Solkan - s kanalskim županom in njegovimi sodelavci je postalo že kar tradicionalno.

To ni obisk po črkah protokola, ampak prijetno srečanje ljudi dobre volje, ki ga naši fantje in dekleta komaj pričakajo. Še posebej se jih dotakne županov preprost, topel ter gostoljuben pristop. Tudi tokrat je bilo tako. Beseda je tekla o delu na občini in v VDC-ju, druženje pa je popestril Marko, ki je na blok flavto zaigral nekaj ljudskih napevov. Sledila je še medsebojna obdaritev. Županu je Kristjan izročil stensko uro, unikatni izdelek oseb z motnjo v duševnem razvoju in po poškodbi glave. Sami pa so za popotnico, da na poti ne bi omagali, prejeli slatno »flavto« in del polomljene »violine«. V Solkan so se vrnili prešerno razpoloženi.

Pohod na Spodnje Nekovo

Irena Martinuč, skupinski habilitator, višji svetovalec VDC Nova Gorica, foto: VDC Nova Gorica

Izpred Enote Varstveno delovnega centra v Solkanu smo se peljali po soški dolini do Kanala, nato pa zavili proti Ligu. Pri odcepu za Spodnje Nekovo smo se ustavili in pot nadaljevali peš. Vsi smo bili ustrezno opremljeni z nahrbtniki in suhim kosilom ter pijačo.

Opazovali smo gozd, a na srečo medveda nismo srečali, tudi divjega prašiča ne. Ob poti smo našli gobe, razveselili smo se kostanjevih ježic, a so bile žal prazne... Tudi na ciklamah smo si spočili oko. Ko smo prišli do zadnjega vzpona, smo že bili skeptični, ali bi pot nadaljevali ali ne.

A pogum je zmagal in pred vasjo smo bili nagrajeni s čudovitim razgledom na reko Sočo, Kanal in Anhovo.

Odprli smo ograde in vstopili v čarobno vas Nekovo,

ki je v celoti nenaseljena. Hiši, ki sta edini še ohranjeni, imata lesen gank. Po ruševinah ostalih se vzpenja bršljan. Času kljubujejo le še čudoviti oboki. Na vrhu vasi nas je pričakala v belo pobarvana cerkva sv. Vida, ki ima kar dva zvonova. V upanju, da nas bo sv. Vid uslišal, si je vsakdo zaželel nekaj lepega in pozvonil.

Kar naenkrat nas je presenetilo več odraslih govedi. Očitno so želele ugotoviti, kdo je zmotil njihov mir. Sledila je malica in raziskovanje okolice, nato pa spuščanje v dolino. Iz vasi, ki nas je dobesedno očarala, je bila doma mama našega znanega dirigenta **Antona Nanuta**.

Verjetno se bomo v te kraje še vrnili. Mika nas vas Potravno. Na območju kanalske občine, s katero tudi dobro sodelujemo, je bil tokratni pohod že četrti.

15. Pokal Ročinja v veleslalomu

Vanja Gabrijelčič, foto: Simon Prinčič

V nedeljo, 17. februarja, smo se na Soriški planini Ročinjci in Doblarci ter naši družinski člani že petnajstič pomerili v veleslalomu za pokal Ročinja. Letos se nas je zbralo več kot 70.

58 tekmovalcev se je pomerilo v 9 kategorijah (deklice, dečki do 10 let, dečki nad 10 let, 2 kategoriji žensk, 3 kategorije moških, deskarji). Zmagovalci so gotovo vsi smučarji in deskarji, ki so dvakrat uspešno premagali veleslalomsko progo, vendar je prav, da omenimo, da je pokal tokrat že tretjič prejel **Boris Mugerli**. Na zmagovalnem odru sta mu delala družbo **Iztok Gabrijelčič** in **Renato Fon**.

Ne glede na dosežen rezultat, smo preživeli lep dan na snegu. Uživali smo vsi, najmlajši, ki se šele učijo prvih smučarskih zavojev, bolj ali manj prekaljeni smučarji in tisti, ki so prišli le spodbujati tekmovalce. Prijetno druženje je bil razlog, da smo si obljubili, da se prihodnje leto vsaj v takem številu ponovno dobimo na Sorici.

Kanalski gasilci praznujejo 150 let

Preden se posvetimo visokemu jubileju, pogledimo na kratko, kakšno je bilo preteklo leto. Aktivni smo bili tako na področju operative, veliko smo delali z mladimi in se udeleževali tekmovanj ter priborili nove pridobitve.

PGD Kanal, foto: Toni Dugorepec

Na področju operative smo bili lani zelo aktivni. Na intervencijah smo posredovali kar 39-krat, največkrat smo posredovali na raznih požarih ter ob ujmah (poplave, veter). Naj omenim samo večje intervencije. V začetku leta 2012 smo posredovali na več krajih na Goriškem zaradi močnega vetra, avgusta smo pomagali gasiti požar na Sveti gori in na Črnem Kalu, oktobra in novembra pa smo posredovali na poplavih na novogoriškem in kanalskem. Natančnejšo analizo intervencij bomo podali v enem od prihodnjih člankov.

Prav tako smo skrbeli za praktično znanje operative na različnih vajah operative. Organizirali smo skupno reševalno vajo v Anhovem in se udeležili vaje Evakuacija v primeru potresa v Novi Gorici. Naše gasilce smo pošiljali tudi na izobraževanja različnih specialnosti na IG. Tako smo pridobili 4 nove operativce za uporabnike izolirnih dihalnih naprav, 2 informatika, 6 operativcev usposobljenih za delo s helikopterjem, 3 operativce usposobljenje za gašenje notranjih požarov - modul B ter 2 tehnična reševalca. Skupaj smo tako usposobili 17 operativnih gasilcev. Na področju mladine smo bili prav tako aktivni preko celega leta. Z gasilsko mladino smo bili na gasilskem taboru na Kambreškem, se udeležili občinske in regijske orientacije na Kanalskem Vrhju oziroma v Ledinah ter se udeležili območnega kviza v Čepovanu. Maja smo bili na dveh tekmovanjih. Članice B so se udeležile državnega tekmovanja v Velenju in dosegle solidno uvrstitev. Še istega meseca so se vse desetine, od najmlajših pa do članskih vrst, udeležile območnega tekmovanja v Kostanjevici na Krasu. Starejši so

Gasilski dom Kanal

dosegli najboljše čase med članskimi vrstami, mlajši so bili nekoliko manj uspešni.

Lansko leto smo pridobili novo gasilsko vozilo za gašenje gozdnih požarov, oktobra 2012 pa podaljšane garaže. Začeli smo tudi s pripravami na praznovanje

150 let gasilstva v Kanalu.

In še naše želje in načrt za letos. Najpomembnejša pridobitev bo novo gasilsko vozilo GCGP-2. Njegovo predajo pričakujemo do praznovanja 150-letnice gasilstva.

Tretji zimski pohod na Čičer

Tekst in foto: Simon Prinčič

Krajevna skupnost Ročinj–Doblar je pripravila v petek, 8. februarja, 3. tradicionalni zimski pohod na Čičer (726 m).

Petdeset pohodnikov se je zbralo pred cerkvijo svetega Andreja v Ročinju od koder so ob deveti uri zjutraj krenili na pot, ki jih je vodila preko Bukovja,

do Jazen, kjer so se okrepčali.

Naprej so se odpravili na vrh Čičerja, ki jih je pričakal v beli snežni odeji, po krajšem postanku so pot nadaljevali letos prvič do cerkvice svetega Pavla nad Ročinjem, nato je sledil še spust do doma Valentina Staniča v katerem je bilo poskrbljeno za topel obrok.

Organizatorji se zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri organizaciji pohoda in so zadovoljni s številom pohodnikov, ki so se ob lepem vremenu udeležili pohoda, po njihovih besedah bodo tudi v prihodnjem letu pripravili pohod, na katerem pričakujejo prav tako lepo število zvestih pohodnikov.

Kako organiziramo ločevanje odpadkov v gospodinjstvu?

Odpadni papir ter kartonska embalaža

časopisi, revije, prospekti, pisemski in ovojni papir, pisma, kuverte, papirnate vrečke (neonesnažene in brez vsebine), lepenke, kartonska embalaža (tudi od živil: od čajev, riža, testenin, kosmičev, jajc), manjše škatle...

Pred odlaganjem večjih kosov kartonske embalaže le-to stisnemo in zložimo. Tako zmanjšamo volumen, sicer je zabojnik prehitro poln. Večje količine odpadnega papirja in kartonske embalaže lahko oddamo tudi v zbirnem centru za ločeno zbiranje odpadkov.

Odpadna steklena embalaža

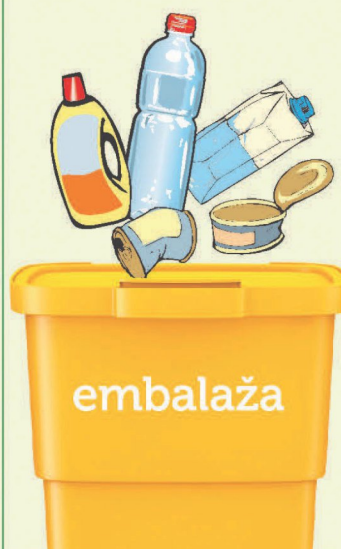
steklenice in stekleničke (od živil, pijače, kozmetike, zdravil), kozarci

Pred odlaganjem steklene embalaže odstranimo pokrove. Kovinske in plastične pokrove odložimo v zabojnik za embalažo. Plutovinaste zamaške pa odložimo v zabojnik za mešane odpadke.

Odpadna kovinska, plastična in sestavljena embalaža

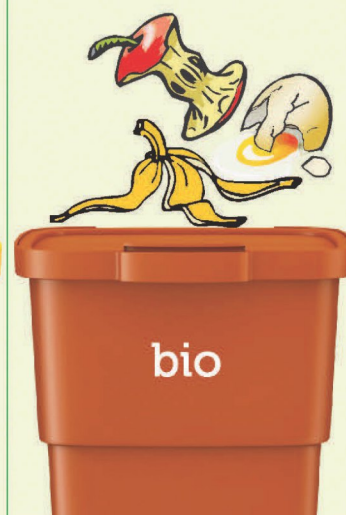
pločevinke od pijač, konzerve od prehranskih izdelkov, kovinski pokrovi kozarcev, zamaški, plastenke od pijač, plastenke od praškov, mehčalcev, kozmetike, ki ne vsebujejo nevarnih snovi, plastični kozarčki in lončki, vrečke, folije, tetrapaki, embalaža od mleka, sokov, omak...

Pred odlaganjem embalažo izpraznimo in stisnemo, da zmanjšamo volumen. S tem prihranimo na prostoru, sicer je zabojnik prehitro poln. Za nadaljnjo predelavo odpadkov je pomembno, da odložimo embalažo brez vsebine in večjih nečistoč.

Biološki odpadki

zelenjavni odpadki, olupki in ostanki sadja, ostanki hrane in kosti, čajne in kavne usedline, jajčne lupine, pokvarjeni prehranski izdelki brez embalaže

Pod kuhinjsko korito namestite manjšo posodo, kamor boste odlagali ostanke hrane. Če želite zaščititi posodo, lahko uporabite biorazgradljive vrečke. Tako zbrane biološke odpadke lahko odložite skupaj z vrečko. Nikar jih ne odlagajte v plastičnih vrečkah.

Ali ste vedeli?

- Odpadna embalaža se dodatno presortira glede na tip materiala ter se jo reciklira za izdelavo novih izdelkov.
- Ločeno zbrani biološki odpadki se predelajo v kompost.
- 1 kapljica odpadnega olja onesnaži 1 milijon litrov vode.

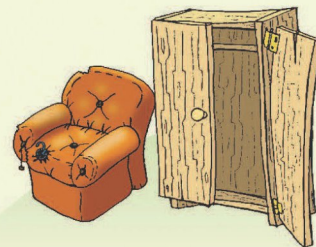
Odpadno jedilno olje in maščobe

Doma odpadno jedilno olje vlijemo v plastenke ali v steklenice oz. v katerokoli drugo primerno embalažo. To začasno hranimo v kleti, garaži in ko se nabere več odpadnega jedilnega olja, ga odpeljemo v zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov, kjer ga brezplačno oddamo. **Odpadna olja je prepovedano zlivati v odtok ali kanalizacijo.**

Kosovni odpadki

Kosovne odpadke lahko brezplačno oddate tudi v zbirnih centrih (do velikosti 500kg). Vse večje količine odpadkov in ostale vrste odpadkov, kot so uporabna oblačila, tekstil, pohištvo, gospodinjinski aparati, varčne sijalke, odpeljite v zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov. Vaše kosovne odpadke naknadno sortiramo. Odpadke, ki se lahko predelajo, oddamo pooblaščenim organizacijam v predelavo. Ostale neuporabne odpadke pa odpeljemo na odlagališče odpadkov.

Kosi pohištva, sanitarna oprema, vzmetnice, preproge, talne obloge, kolesa, smuči...

Nevarni odpadki

Nevarne odpadke lahko brezplačno oddate v zbirnih centrih ali v času akcije zbiranja nevarnih odpadkov, ki jo izvajamo dvakrat letno. Urnik akcij je objavljen na krajevno običajen način in na spletni strani našega podjetja www.komunala-ng.si.

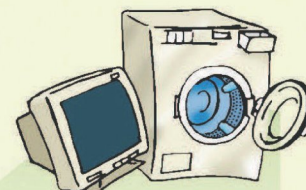
Odpadna zdravila, kozmetika, čistila, barve, laki, lepila, škropiva, razne kemikalije, spreji, odpadno jedilno in motorno olje, hladilna tekočina, akumulatorji, baterije...

Nevarna elektronska in električna oprema

Opadno električno in elektronsko opremo lahko oddamo v zbirnih centrih ali pa v sklopu akcije zbiranja nevarnih odpadkov. Aparati in naprave, zabavna elektronika, mobilni telefoni ter druga oprema vsebujejo tudi nevarne snovi. Če z njimi ne ravnamo pravilno, lahko škodujejo okolju in ogrozijo zdravje ljudi. Veliko elementov in materiala, iz katerih je sestavljena bela tehnika, gospodinjinski aparati in ostala električna in elektronska oprema, se lahko predela.

Mali gospodinjinski aparati, veliki gospodinjinski aparati, električna in elektronska orodja, računalniška oprema, oprema za razsvetljavo, igrače, zabavna elektronika...

Gradbeni in azbestno - cementni odpadki

Gradbeni odpadki ne sodijo med kosovne odpadke. Investitor je dolžan poskrbeti za ločeno zbiranje gradbenih odpadkov in jih mora oddati pooblaščenemu zbiralcu. Gradbeni odpadki se lahko ponovno uporabijo kot material za dostopne poti, nasipe. Azbestno cementni odpadki so nevarni odpadki za katere se zahteva posebno ravnanje, zato si oglejte navodila na spletni strani našega podjetja www.komunala-ng.si.

Gradbeni les, opeka, ploščice, armaturna mreža, mavčne (gips) plošče, izolacije iz steklenih vlaken, valovite strešne plošče...

PREPOVEDANO IN KAZNIVO JE ODLAGANJE ODPADKOV IZVEN ZABOJNIKOV.

Matilda Močnik je praznovala 102. rojstni dan

V petek, 28. decembra 2012, je bilo v Domu upokojencev Nova Gorica nadvse slovesno vzdušje. Naša občanka in stanovalka doma Matilda Močnik je praznovala 102. rojstni dan.

Majda Rejec, foto: DU Kanal

Slavljenka s hčerko Olgo in pravnukinjo

Matilda Močnik se je rodila na božični dan leta 1910 na Westfaldskem v Nemčiji v družini slovenskega rudarja. Ko sta bila malčici komaj dva meseca, se je družina vrnila na rodno Cerkljansko. V družini je bilo veliko otrok, kmetija pa majhna, tako da je za lačna usteča otrok marsikdaj primanjkovalo hrane. Tako je morala mala Matilda že kot desetletna deklica najprej za pestno, kasneje pa za deklo k bogatejšim kmetom. Ko je kot šestnajstletno dekle prišla za deklo na

kmetijo Močnikovih, je pridno in prikupno dekle opazil domači sin Andrej. Kmalu sta si ustvarila družino in si kupila majhno hribovsko kmetijo. Da bi otrokom zagotovila boljše življenje, sta leta 1939 prodala skromno domačijo in se preselila v Deskle. Mož Andrej se je zaposlil v anhovski cementarni, Matilda pa je obdelovala zemljo in skrbela za družino, v kateri je bilo osem otrok. Veliko

se je ukvarjala z ročnimi deli, celo popravila čevljeve se je lotila. Njeno veliko veselje so bile rože, ki jih še vedno občuduje. Sovaščani se je spominjajo kot prijazne žene, ki je bila vedno pripravljena pomagati, ko je kdo pomoč potreboval. Po smrti moža Andreja pred devetimi leti je vse do 98. leta starosti živela v domači hiši, kjer so zanj zgledno skrbeli družina vnuka Sergeja in seveda njene hčerke. Takrat se je Matilda sama odločila, da se bo preselila v dom upokojencev in to svojo namero

tudi uresničila.

Praznovanje 102. rojstnega dne je bilo prisrčno. Zaradi zdravstvenih težav, ki jo pestijo zadnje čase, so ji ga pripravili kar na njenem oddelku, kjer so se zbrali sstanovalci, delavci doma, ki skrbijo zanj, sorodniki in povabljeni gostje. Ker se je rodila na božič, so ji sstanovalci zapeli Sveto noč. Pri petju se jim je pridružila tudi slavljenka. Poleg sstanovalcev, delavcev doma in sorodnikov so ji voščili tudi kanalski župan **Andrej Maffi**, župan novogoriške občine **Matej Arčon** in predstavniki Društva upokojencev Deskle Anhovo, katerega članica je naša krajanka Matilda.

Študijski krožek po meri zate

S sodelovanjem slovenskih in italijanskih organizacij se je v letu 2011 začel izvajati projekt Study Circles v sklopu Čezmejnega programa sodelovanja Italija–Slovenija 2007–2013.

Mateja Pelikan, foto: Study Circles

Študijski krožki po meri, projekt čezmejnega vseživljenjskega učenja

Projekt Study Circles

Projekt je namenjen ustanovam, ki skrbijo za vseživljenjsko izobraževanje, ter interesnim organizacijam s turističnega, obrtnega in kmetijskega sektorja, ki želijo aktivno sodelovati pri oblikovanju tematskih vsebin ali navezati stike z organizacijami, društvi, zavodi na italijanski strani. Predvsem pa je projekt namenjen prebivalstvu čezmejnega območja ne glede na starost, izobrazbo ali status. Spomladi se

začenja najpomembnejša faza projekta, in sicer pilotna izvedba čezmejnih študijskih krožkov.

Kaj je študijski krožek

Študijski krožek je brezplačna oblika neformalnega in prostovoljnega učenja odraslih, ki poteka nehierarhično in se zaključuje z akcijo, katere namen je predstavitev aktivnosti širši javnosti (razstava, predavanje, zbornik idr.). Običajno ga sestavlja manjša skupina oseb (pribl. 10), ki jih združuje skupni interes po učenju in spremembi lokalnega okolja. Odnosi v krožku so enakopravni, sproščeni in prijateljski. Delo je ustvarjalno, sodelovalno in načrtovano. Krožek vodi mentor, ki pa nima vloge učitelja. Udeleženci krožka skupaj z mentorjem določijo kaj, kje in kako se bodo učili, sami načrtujejo način dela in se učijo toliko časa in tako poglobljeno, kakor si sami želijo. Temeljna metoda študijskih krožkov kot oblike vseživljenjskega učenja je dialog. V čezmejnem modelu dokazujemo, da je ta možen ali celo bolj kakovosten. Cilj vseživljenjskega učenja ni le pridobitev izobrazbe in kvalifikacij za delo in poklic, temveč razširitev in uveljavitev spretnosti ter osebnostnih lastnosti za življenje.

Teme študijskih krožkov

Teme, ki jih obravnavajo študijski krožki, so lahko zelo različne. Ključno je, da izhajajo iz potreb, znanj in priložnosti, prisotnih v lokalnem okolju, kamor tudi vračajo rezultate svojega dela. Pilotne izvedbe študijskih krožkov v okviru čezmejnega projekta bodo vezane predvsem na naslednje tematike: turizem, ubijanje starih obrti, kulturna in naravna dediščina, trajnostno kmetijstvo ter tipični lokalni produkti.

Kako sodelovati

V projektu lahko brezplačno sodelujete kot posamezniki, tako da postanete udeleženci študijskih krožkov. Lahko pa sodelujete kot organizacije, društva in druge oblike, ki želijo aktivno vplivati na razvoj lokalne skupnosti, tako da se udeležite delovnih srečanj, ki bodo organizirana na vašem območju, ali sodelujete pri vrednotenju potreb in priložnosti lokalnega okolja. V občini Kanal ob Soči skrbi za izvedbo študijskih krožkov na območju LUNG – Ljudska univerza Nova Gorica. Za več informacij pokličite koordinatorko Matejo Pelikan na 05 335 31 13 ali pišite na mateja.pelikan@lung.si.

Živimo zdravo na Kambreškem

Projekt Živimo zdravo se je letos preselil na Kambreško. V okviru projekta "Več zdravja v občini Kanal ob Soči" ga financira občina Kanal, njegov nosilec je Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica.

Tekst in foto: Dora Ravnik

Projekt je namenjen je vsem prebivalcem in obiskovalcem Krajevnih skupnosti Kambreško, Ročinj- Doblar in Lig, pa tudi vsem ostalim mladim in manj mladim, ženskam in moškim, zdravim in manj zdravim občanom iz bližnje in daljne okolice.

Brezplačne delavnice projekta Živimo zdravo so bile priložnost, da krajanke in krajani na zabaven način pridobivajo znanje o zdravju in zdravem življenjskem slogu. Domači strokovnjaki so na delavnicah predstavili preventivno zdravstveno vzgojo, osnove zdrave prehrane, telesne aktivnosti in samooskrbe. Udeleženci so spoznali, kako vzdrževati primerno telesno težo, prepoznavati in obvladovati stres, kako se odpovedati kajenju in škodljivemu pitju alkohola.

V februarju smo izvedli štiri delavnice. Kljub zelo slabemu vremenu z obilnim sneženjem, smo bili z obiskom kar zadovoljni. Zadovoljni so bili tudi obiskovalci, saj so, kakor so nam povedali, na delavnicah pridobili veliko koristnega znanja. Na prvi delavnici z naslovom „Več možnost je – izberi najboljšo“, smo se pogovarjali o zdravju in dejavnostih tveganja za zdravje. Predavali so **Suzana Munih, Mira Stanič – Gruđen, Bernardka Prinčič, Irena Jerič in Tjaš Prinčič**. Izmerili smo si tudi tlak, holesterol, krvni sladkor in težo.

Na drugi delavnici „Korak za korakom je korak do zdravja“ je zdravnica, specialistka splošne medicine, **Nevenka Mlinar** govorila o kronično nalezljivih boleznih, posebno pozornost pa je namenila srčno žilnim boleznim. Športni vaditelj **Aleks Simčič** je pokazal, kako se pravilno lotimo razgibalnih vaj. Nato smo preverili, kako zdravo ali nezdravo se prehranjujemo. Naslov tretje delavnice je bil „Zdravo se prehranjujemo, kako pa ti?“. Obravnavali smo prehransko piramido, osnove zdrave prehrane in zdravega krožnika. Naša pridna kuharica **Lojzka Lemut** je v veselje vseh pripravila veliko zdravih in dobrih jedi.

Čas je, da pomislite nase, je bil naslov četrte februarske delavnice. V okviru projektov Sviti, Zora in Dora je predavala zdravnica, specialistka ginekologije **Erika Tuta**. Seznanila nas je s

Zdravo se prehranjujemo, kako pa ti?

predčasnim in zgodnjim odkrivanjem rakavih bolezni. Lokalna koordinatorka projekta Živimo zdravo v KS Kambreško, KS Ročinj – Doblar in KS Lig je bila **Natalija Melink**. Dodajmo, da smo s projektom zelo zadovoljni. V mesecu marcu pa smo organizirali še štiri delavnice.

Na koncu še misel: «Kdor hoče nekaj narediti, že najde pot, kdor noče nič narediti, najde izgovor.»

Naraščajoča brezposelnost se umirja

V občini Kanal je lansko leto na svet prišlo 50 novorojenčkov, 26 deklic in 24 dečkov. Kar 23 novih krajanov so se razveselili v krajevni skupnosti Deskle, z desetimi se lahko pohvalijo v KS Kanal, z devetimi pa v KS Levpa.

Nataša Bucik Ozebek

V Levpi močno vodijo fantje, punce pa so po številu rekorderke v Desklah. Trije otroci so se rodili tudi v KS Kal nad Kanalom, dva v KS Ročinj, po eden pa v krajevnih skupnostih Lig, Avče in Kambreško. Brez novega otroškega joka in smeha tako lani ni ostala nobena izmed krajevnih skupnosti v občini.

Po zadnjih podatkih Statističnega urada RS pa število prebivalcev občine vseeno pada. Na zadnji dan lanskega leta je občina štela 5663 prebivalcev. Po številu prebivalcev med 13 severnoprimerjskimi občinami je tako občina Kanal pristala na sredini. Manj prebivalcev ima namreč šest občin. Tako kot povsod drugod po Sloveniji, narašča tudi brezposelnost. Januarja je bilo po podatkih Zavoda

za zaposlovanje brezposelnih 283 občanov ali kar 164 več kot januarja predkriznega leta 2007. Tedaj je bil brezposeln vsak dvajseti občan, danes pa se s tem problemom sooča najmanj vsak deseti občan. Kljub nezavidljivim številkam pa se je trend naraščanja brezposelnih v zadnjem letu vseeno nekoliko umiril. Število podjetij oziroma poslovnih subjektov je v zadnjih nekaj letih počasi naraščalo in se februarja ustavilo pri številki 339. Največ med njimi je samostojnih podjetnikov. Obraten trend beležijo podjetja pri prihodkih. Podjetja v občini, v katerih je zaposlenih 1172 ljudi, so namreč v zadnjih letih gospodarske krize doživela velik padec prometa.

Če so še leta 2008 skupaj ustvarila 145 milijonov dohodka, so ga tri leta kasneje ustvarila le še 95 milijonov evrov. Močno je upadlo tudi število kmetij

– to se je med letoma 2000 in 2010 znižalo z 286 na 192, število družinskih članov na kmetijah pa zmanjšalo s 1034 na 629.

A ni vse samo črno. Občina Kanal ima po podatkih Statističnega urada denimo 284 študentov, 19 družin s štirimi ali več otroki in velik odstotek otrok, vključenih v vrtce. Njeni občani še vedno zaslužijo eno boljših povprečnih plač v regiji. Povprečna bruto plača je decembra za našo občino denimo znašala 1466 evrov. Le vsak 31. prebivalec občine je bil leta 2010 prejemnik vsaj ene denarne socialne pomoči.

Za celotno Slovenijo pa je veljalo, da je bil vsak 22. prebivalec prejemnik vsaj ene denarne socialne pomoči. Skoraj vsak drugi prebivalec v občini je imel osebni avtomobil (57 avtomobilov na 100 prebivalcev); ta je bil v povprečju star devet let.

Kanal
Foto: Lea Širok

Pogled z mosta
Foto: Lea Širok

Močila
Foto: Tina Maffi

Na Banjški planoti več kot pol metra snega

V hribovitih delih kanalske občine je letošnja snežna odeja dosegla tudi več kot pol metra, sneg pa je ponovno pobelil tudi dolino.

Lea Širok

Prvo obilnejše sneženje je bilo 15. januarja. Kljub temu je promet po Soški cesti večinoma potekal nemoteno. Cestno podjetje Gorica je z vsemi ekipami na terenu uspelo obvladovati razmere vse do Trente. Za prevoznost regionalne ceste je skrbelo okrog 150 delavcev CPG, ki je na terenu imelo vseh 39 tovornjakov, opremljenih za čiščenje zasneženih cestišč in še 15 drugih strojev. Za lokalne ceste so v kanalski občini in drugod poskrbeli tudi manjši koncesionarji. V Kanalu in Desklah so dan po prvem sneženju, v sredo, 16. januarja, očistili tudi glavne

pločnike, več snega pa je dlje časa ostalo na površinah, za katere bi morali oziroma bi lahko poskrbeli prebivalci sami.

Na severnem Primorskem je ponovno močno snežilo s ponedeljka, 11. februarja, na torek, 12. februarja. Na Banjški planoti in na Kanalskem Kolovratu je na novo zapadlo več kot 40 cm, na Bovškem pa tudi do meter snega.

Na določenih delih je največ težav povzročala burja, saj je na vozišča nanašala dodaten sneg in v hribovitih delih kanalske občine delala zamete, zaradi katerih je

bilo tudi nekaj težav v prometu. Zaradi snežnih osipov in plazov je bila nekaj ur zaprta cesta Spodnja Idrija – Idrija – Godovič.

Med plazovi so bila ujeta tudi vozila, ki so jih reševali s pomočjo Civilne zaščite.

Snežni plazovi in zameti so zaprli tudi cesto Dolenja Trebuša – Spodnja Idrija.

Zaradi plazov so v CPG angažirali tudi težko mehanizacijo, v izmeni je bilo na terenu okrog 120 delavcev. Posamezne cestne odseke so tudi v kanalski občini odpirali po prioritetah.

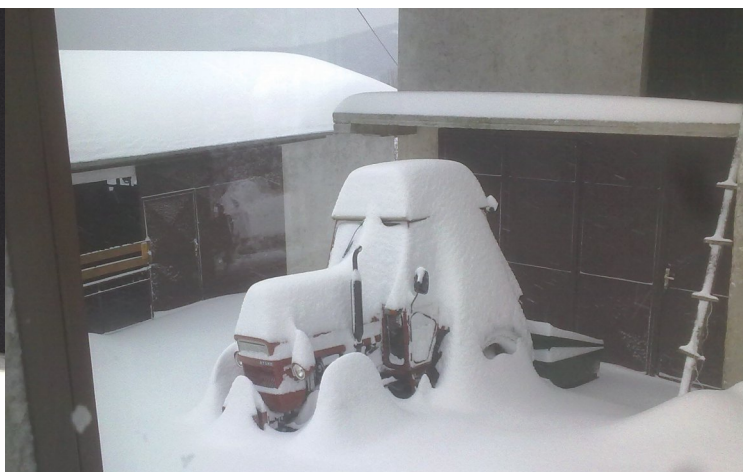
Za zimsko službo letos 170 tisoč evrov

Marino Velušček, občinska uprava

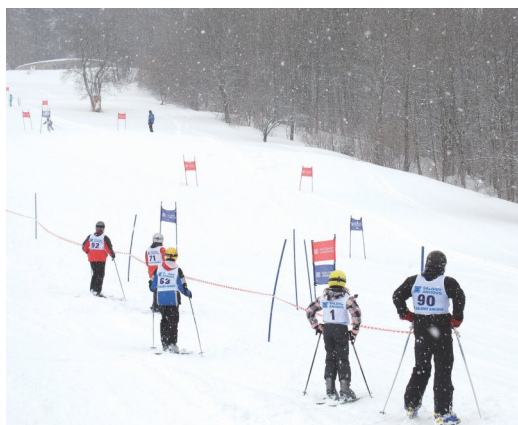
V izvajanje zimske službe, ki traja od 15. novembra do 15. marca, sodijo pripravljala dela (postavitve snežnih kolov, prometnih znakov, priprava deponij posipnega materiala), preventivni ukrepi in čiščenje snega (pregledniški obhodi, posipanje, pluženje...), skladiščenje opreme. Preventivno posipanje se prične, kadar se pričakuje poledica, s pluženjem pa ko snežna odeja preseže 10 cm. Pluženje se izvaja po prioriteten vrstnem redu cest (šolske in delavske avtobusne proge, pomembne občinske ceste, druge javne poti in javne površine) in mora biti opravljeno v 24 urah po končanem sneženju. Glede pluženja je nastalo le nekaj manjših zapletov, ki so bili posledica velikega števila cest v naši občini, tehničnih omejitev... Stroška izvajanja zimske službe ni mogoče predvideti, ocenjen je bil na 125.000 evrov, realna vrednost pa bo okoli 170.000 evrov.

Snežna idila na Kolodvorski
Foto: Lea Širok

Žarščina: pogled skozi okno, ki je napovedal bolečine v križu in boleče roke
Foto: Dejan Krajnik

Drugi veleslalom v Kalu nad Kanalom

Radodarna zima je oživila Kalske strmine

Tekst in foto: Nataša Bucik Ozebek

Toliko snega kakor letos na Banjški planoti že nekaj let ne pomnijo. Prav tako je že nekaj let tega, kar je smučišče v Kalu nad Kanalom obratovalo dlje kot letos. Do konca zimskih počitnic so našteali 16 obratovalnih dni, pripravili tri tekmovanja in naučili smučati 35 otrok.

A za to ne gre hvaliti le snega. Če v Kalu ne bi bilo nekaj navdušenih entuziastov, ki smučišče držijo pokonci, vsega tega ne bi bilo. Temu pritruje tudi predsednik Smučarskega kluba Salonit Anhovo **Roman Lazar**. Smučišče so v Kalu odprli leta 1973, v letih torej, ko je bilo dovolj, da je nekdo zjutraj pogнал vlečne naprave in jih proti večeru prišel izklopiti. „Včasih je bilo smučanje zelo priljubljeno. Tudi družbi Salonit Anhovo je bilo veliko do tega, da je zaposlenim omogočala rekreacijo in tako je nekaj zanesenjakov v podjetju ustanovilo smučarski klub. Prva vlečnica je bila postavljena leta 1973, takšna, kakor jo poznamo sedaj, pa je bila urejena leta 1976,“ se spominja Lazar. Njihov namen je bil približati smučanje starejšim in mladim in prepričan je, da jim je to

skozi leta tudi uspelo.

Spominja se, kako so zaposleni v Salonitu del službe oddelali kar na smučišču v Kalu. Tudi ko so v začetku 90. let smučišče prevzeli domačini, so se mu še vedno pisali dobri časi. V sezoni 1999/2000 so denimo našteali kar 24 obratovalnih dni. A kmalu nato je prišlo obdobje, ko kar šest sezon zima ni nasula niti toliko snega, da bi lahko pogнали naprave.

Člani kluba v povprečni sezoni na smučišču oddelajo med 70 in 90 prostovoljnih ur, poleg tega je potrebnih še kakšnih deset, prav tako prostovoljnih strojnih ur za ureditev smučišča. Ko pa so pred dvema letoma menjali jekleno vrv, so se njihove ure potrojile. Vodja smučišča **Aleš Ipavec** ima za seboj dolgo vrsto izobraževanj, brez katerih vlečnice ne bi smeli niti pognati. In skupaj z njim je še nekaj fantov med letošnjimi šolskimi počitnicami moralo vzeti dopust, da je smučišče lahko obratovalo. Volje za delo imajo še vedno dovolj, vendar pa je smuka v Kalu tudi v prihodnje še najmanj odvisna od njih. „Usodo bodo krojili radodarne zime, zakonodaja in denar,“ pravi Lazar. Predvsem jih skrbi, da bi zakonodaja, ki upravljavcem smučišča že sedaj nalaga, da morajo

biti na še tako majhnem smučišču vedno prisotni reševalec, nadzornik smučišča in najmanj trije sodelavci ob vlečnici, zahtevala še stalno prisotnost zdravnika. „To bi bilo finančno nemogoče zagotoviti,“ meni Lazar.

Veliki so tudi zneski za vzdrževanje opreme in letne inšpekcijske preglede.

Razen zamenjave jeklenice pred dvema letoma smučišče že od leta 2000 ni bilo deležno resnejše obnove.

Trenutno dovoljenje za obratovanje se jim izteče sredi decembra 2014. In tedaj bo potrebno zagotoviti 20.000 evrov za obnovo vlečnice.

A vizijo v Kalu vendarle imajo.

„Če bi nam uspelo uresničiti program zasneževanja in postaviti reflektorje, da bi bila smuka mogoča tudi ob večerih, bi že bila ena od rešitev,“ pravi Lazar.

Po tistem računajo na možnost financiranja iz evropskih sredstev, saj se zavedajo, da pomoči domače občine in podjetij v trenutnih razmerah ne gre pričakovati.

Zagotovo pa njihov trud in prostovoljne ure vedno znova odtehtajo veseli otroci, ki se naučijo smučati. „To je tisto, kar šteje,“ zaključí Lazar.

Foto: SK Salonit Anhovo

Foto: Andreja Šuligoj

Foto: Andreja Šuligoj

Foto: SK Salonit Anhovo

Tekmovanje za pokal občine

Po devetih letih je bilo v Kalu znova dovolj snega, da so lahko izpeljali 2. občinsko prvenstvo v veleslalomu. Sneženje je nekoliko zredčilo število tekmovalcev, a kljub temu se je na progo v lov za lovoriko pognalo 50 smučarjev. Med najmlajšimi dekleti je najboljši čas dosegla **Ana Vidmar** iz Kala, **Manca Turchetto**, prav tako iz Kala je bila prva v kategoriji do 15 let, v kategoriji do 40 let je prvo stopničko osvojila **Neja Zimic** iz Deskel, v skupini nad 40 let pa je bila zmagovalka **Karmen Maffi** iz Deskel. Najmlajši zmagovalec je bil **Domen Gabrijelčič** iz Kanala, v kategoriji do 15 let se je najbolje odrezal **Jan Bavdaž** iz Kala, med tekmovalci do 40 let je bil najhitrejši **Davorin Brezavšček** iz Kanala, nad 40 let pa **Iztok Gabrijelčič**, prav tako iz Kanala. Posebne nagrade drugega občinskega veleslaloma so dobili tudi najmlajša smučarja **Ana Vidmar** in **Žiga Levpušček** ter najstarejša udeleženca **Karmen Humar** in **Jože Levpušček**. **Petru Levpuščku** so podelili nagrado za najhitrejšega udeleženca, najhitrejša udeleženka pa je bila **Jerneja Zimic**.

Prvi nočni pohod ob Soči ob zimskem solsticiju

Lojzka Reščič, foto: Danijel Konjedic

»Krasna si bistra hči planin, brhka v
prirodni si lepoti, ko ti prozornih
globočin, nevihte temne srd ne moti.
Krasna si bistra hči planin!«

Prvi nočni pohod ob Soči
Foto: Valter Reščič

S temi čudovitimi verzi nam vsem dobro znane Gregorčičeve pesmi Soči se je začelo zadnje dejanje prvega zimskega pohoda ob Soči iz Solkana do Plavi. Tako Gregorčičeve pesmi kot tudi naša lepa reka Soča nas stalno navdihuje. In navdihnili nas je tudi za organizacijo zimskega nočnega pohoda po kolesarski poti ob Soči. Moči smo združili taborniki Roda Odporne želve, Turistično društvo Korada, društvo upokojencev Deskle Anhovo, seveda ob podpori predsednika Krajevne skupnosti, ki nam pri takih akcijah vedno stoji ob strani. Za naš pohod smo izbrali prav poseben dan, 21. december, zimski solsticij, ko je dan najkrajši in noč najdaljša. Ko je začetek zime, ko je sonce najnižje, se pa tudi dan začne daljšati. To je tudi trenutek odločitve med svetlobo in temo. Trenutek, ko se ljudje bolj kot kdajkoli v letu zavedamo pomena svetlobe, toplote, pozitivnih misli in prijateljstva. Pa tudi pomena teme, saj je tudi tema del narave in njenega ritma! Start pohoda je bil v Solkanu, od koder smo se odpravili proti Plavam,

zaključek pa je bil ob koči Soških elektrarn na Ladišču. Večina udeležencev se je odpravila v Solkan z vlakom. Na vlak smo vstopali v Kanalu, Anhovem, največ pa v Plavah, nekateri pa so se nam pridružili v Solkanu. Z odzivom smo bili navdušeni, saj nas je bilo pohodnikov nekaj čez 100. Opremljeni smo bili z glavnimi lučkami, baterijami ali baklami.

Čudovite barve Soče ponoči nismo mogli občudovati, je bil pa v reki zelo zanimiv odsek kače vseh teh lučk, ki je očitno navdušil tudi voznike na drugi strani Soče, saj so nas stalno bodrili z avtomobilskim hupanjem. V prijetnem klepetu pa še vmesnem okrepčilu s toplo pijačo je pot minila kot bi mignil.

Zaključek ob koči pa so nam popestrili člani moškega pevskega zbora Kazimir Nanut, ki so se z veseljem odzvali našemu vabilu. Zapeli so dve pesmi o Soči, in ker se je že bližal konec leta, tudi božična pesem ni manjkala. Nato pa smo se ogreli s toplo pijačo in joto.

Pohod je bil prvi, želimo in upamo pa, da ne zadnji. Naš načrt je, da bi postal tradicionalen, da bi se nam vsako leto pridružilo večje število ljudi, ki uživajo v hoji in druženju, noč pa daje dogodka še prav poseben čar. Vsak pohodnik je dobil tudi kartonček pohoda, ki ga bomo, upam, pridno polnili v naslednjih letih.

Organizatorji se zahvaljujemo vsem, ki ste se nam pridružili, zahvaljujemo se za vse vzpodbudne besede in pohvale in vas že vabimo na 2. Zimski nočni pohod ob Soči, ki bo v petek 20. decembra 2013.

Prešernov nagrajenec Anton Žnidarčič

Anton Žnidarčič iz Ložic se je izkazal že na tolminski gimnaziji kot zlati maturant, po zaključku študija na Strojni fakulteti v Ljubljani pa je za svoje diplomsko delo »Kavitacija na ultrazvočni sondi« v mesecu decembru prejel Prešernovo nagrado Fakultete za strojništvo.

Irena Hočever Kržižič, foto: Osebni arhiv

Proučeval je kavitacijo – pojav faznega prehoda iz kapljevitega v plinasto stanje ter nazaj v kapljevino zaradi znižanja tlaka. Z delom na področju kavitacije **Anton Žnidarčič** zdaj nadaljuje v Franciji.

Decembra si prejel na fakulteti visoko priznanje – Prešernovo nagrado. Kaj si raziskoval? Kje bo mogoče tvoja spoznanja uporabiti?

Proučeval sem kavitacijo na ultrazvočni sondi, to je poenostavljeno rečeno valj, ki se premika z zelo majhno amplitudo večdesetstokrat na sekundo. Uporablja se na različne načine, pri čiščenju, izdelavi različnih biogoriv, v medicini ... Ugotovitve je možno uporabiti za izboljšanje delovanja in uporabe sond kot tudi za izboljšanje napovedovanja kavitacije.

Anton, zdaj si že nekaj mesecev študent podiplomskega študija v Franciji. Zakaj si se odločil za šolanje v tujini?

V Sloveniji sta samo dve večji podjetji, v katerih bi lahko nadaljeval s preučevanjem teme, ki me zanima, vendar obe trenutno nista v dobrem položaju. Zato sem se odločil za tujino. Hkrati pa sem se odločil tudi zato, da si pridobim izkušnje o življenju zunaj Slovenije.

V čem je bistvena razlika med življenjem študenta pri nas in v Franciji?

V Lillu je življenje na prvi vtis sproščeno, največja razlika pa se mi zdi neobremenjenost s politiko. Doma se o tem stalno govori, daje se ji toliko pozornosti, kot da je življenje vsakega odvisno samo od politike. Tu so teme pogovora čisto druge – strokovne, pa tudi čisto običajne stvari, šport. Tudi v Franciji v velikih podjetjih, kot sta Peugeot in Citroen, grozijo odpustitve, a o tem ne govorimo veliko. Pri nas smo s kolegi že med študijem premlevali, kje bo možnost zaposlitve in bili v primerjavi s študenti v Franciji zaradi tega bolj pesimistični.

Spoznavaš študente iz različnih držav. Se naše fakultete lahko primerjajo s tujimi?

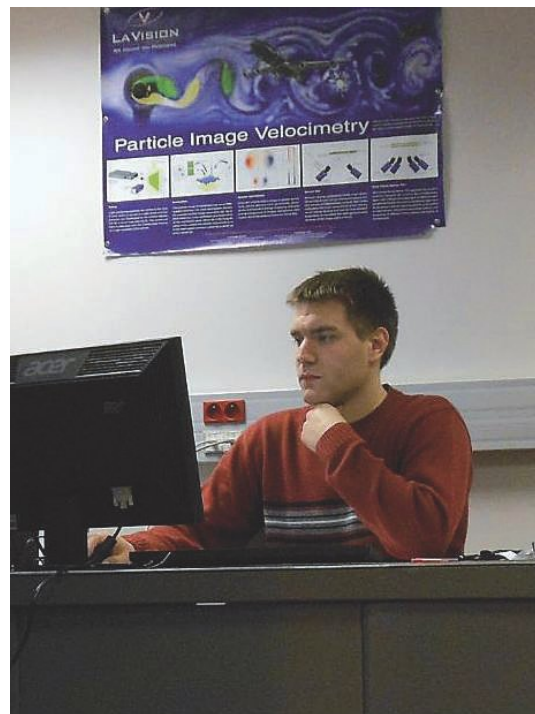
Delam s študenti iz različnih držav, iz Španije, Italije, Alžirije ..., samo eden je Francoz. Mislim, da je naše teoretično znanje na nivoju, včasih tudi boljše od znanja drugih, kar se tiče znanja angleščine pa smo sploh »izvenserijski«. Samo praktičnega znanja pri nas dobimo manj. V Nemčiji npr. pred zaključkom študija zahtevajo obvezno vsaj eno polletno prakso.

Kako poteka tvoj delovni dan?

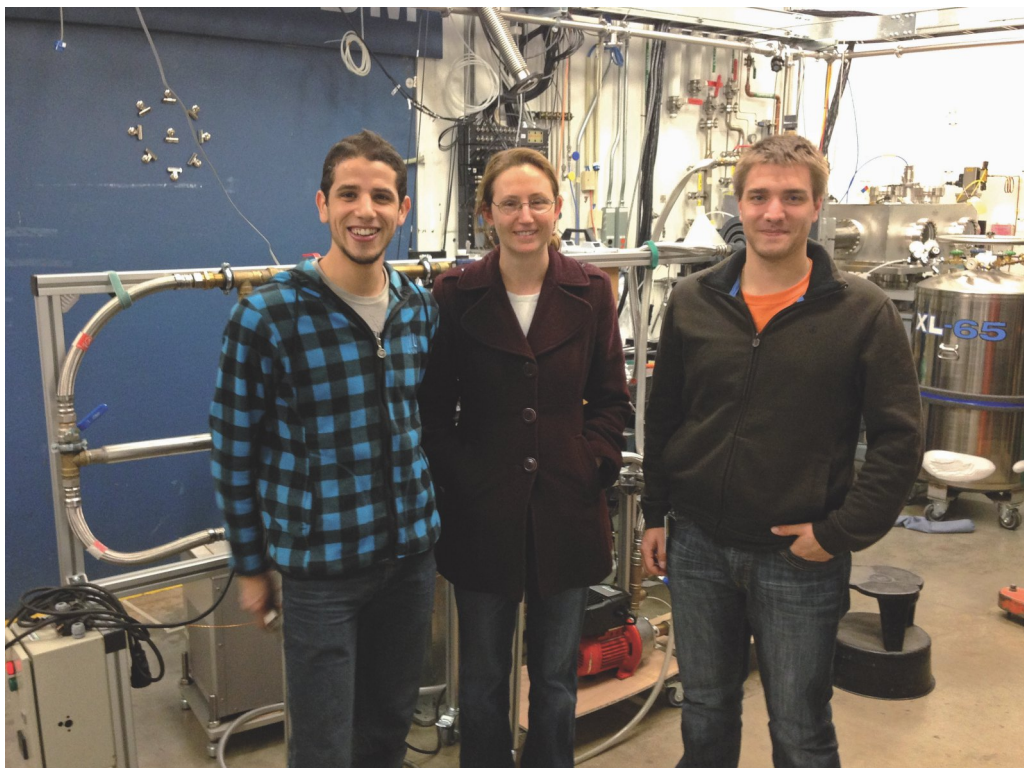
Delati začnem navadno ob 9h zjutraj. Posebnega urnika ni, pomembno je da do roka narediš, kar si se dogovoril z mentorjem. Sicer se navadno dela do sedmih, kdaj tudi dlje. Vmes je seveda čas za (kdaj precej dolgo) kosilo ter morda "kafe". Delo je zanimivo ne samo zaradi področja ukvarjanja, temveč tudi zato, ker smo se kot skupina dobro ujeli.

Kaj pa po treh letih? Se nameravaš vrniti domov?

Domov se želim vrniti, vendar ob pogoju, da bom lahko pridobil znanje kje tudi uporabil. Kar je glede na trenutno gospodarsko stanje kar težavno. Glede tega v Sloveniji vidim dva velika problema – v sami zakonodaji oz. birokraciji in v lokalnem okolju, ki ni prizanesljivo do novih idej. Imamo ogromno možnosti za razvoj, ki zaradi tega ostajajo neuresničene. Vedno se omenja obnovljive vire energije, v katere Evropa danes toliko vlaga. Sončna, vetrna energija, biogoriva, še neizkoriščena hidro energija ... Lesa imamo veliko. Ne samo za domačo lesno industrijo, več ga bomo morali izkoriščati tudi za ogrevanje. Morda tudi za pridobivanje električne energije. Vse te stvari niso nove, zahtevajo pa spremembe na več področjih. Npr. omrežjih, kajti brez ustreznih omrežij takšne energije ne moremo uporabljati v večjem obsegu, kar se že dogaja. Zato njihova uresničitev zahteva ustrezen odnos, tako posameznikov kot države, kjer pa pri nas naletimo na omenjena dva problema. Zaradi njih se zgodba prevečkrat ustavi, v novicah pa potem slišimo na primer o podjetnikih, kot je Pipistrel, ki odhajajo v tujino, kjer takšnih težav ne poznajo. Kot tudi ne stalnega čakanja na spremembe v politiki, češ da bo po njih pa kar samo od sebe šlo na bolje.

Anton Žnidarčič

Mladi raziskovalci na strokovni ekskurziji v Chicagu

Prešernova nagrada Mojci Muznik

Mojca Muznik iz Doblarja je v preteklem letu diplomirala na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, na smeri surdologija-logopedija, in njeno diplomsko delo je bilo nagrajeno s prestižno študentsko Prešernovo nagrado.

Irena Hočevar Križnič, foto: Osebni arhiv Mojce Muznik

Mojca Muznik z družino

Mojca, ki je obiskovala OŠ Kanal, takrat še kot **Mojca Zimic**, in maturirala na tolminski gimnaziji, se s svojim delom ne poveličuje. Da je v raziskavo vložila veliko truda in časa, dokazuje obsežna diplomska naloga z natančno transkripcijo govora otrok, ki bo na fakulteti služila kot gradivo študentom.

Kaj je bila tema tvoje diplomske naloge? Zakaj si izbrala prav to področje?

Naslov moje naloge je Fonološki razvoj otrok med 3. in 7. letom starosti. Gre za transkripcijo govora otrok. Raziskava je del mednarodnega projekta, ki

ga vodijo Kanadčani. Profesorja **Jože Štemberger** in **Barbara Bernhardt** z inštituta za jezik sta povabila k sodelovanju našo fakulteto. Tema me je zanimala in z mentorico sva se odločili, da se vključim v raziskavo.

Kako je potekalo tvoje delo? Koliko časa si porabila za tako obsežno nalogo?

Odločili smo se, da posnamemo otroke v vrtcu v Litiji, kjer je govor narečno najmanj obarvan. Posneli smo 54 otok in sicer z vsakim 101 sliko. Snemanje je bilo zelo zahtevno, ker je bilo treba izločiti vse šume. Tako sem snemala, rezala. Ponovno snemala. Delala sem več kot dve leti. Problem je bil, kako zapisovati glasove, ker sem prva pri nas delala tako raziskavo. Cilj naloge je ugotavljati odnose med soglasniki in soglasniškimi sklopi in izgovor otrok primerjati s pravilno

izreko.

Do kakšnih novih ugotovitev in spoznanj si prišla?

To je prva taka raziskava pri nas. Dobili smo normative za slovensko populacijo. Ugotovila sem, da so v govoru med otroci, starimi 3 ali 7 let, velike razlike.

Nagrajena si bila s študentsko Prešernovo nagrado. Za katere dosežke in kako se podeljuje?

Študentsko Prešernovo nagrado podeljuje Univerza

v Ljubljani za najboljša diplomska dela vseh fakultet, nagrade pa podelijo tudi posamezne fakultete. Moja naloga je bila v izboru dvanajstih predlaganih na vseh smereh Pedagoške fakultete. Komisija je sedmim, med njimi tudi moji, podelila Prešernovo nagrado. Svečana podelitev je bila 21. 12. 2012 na sedežu Univerze.

Izbrala si študij surdopedagogike in logopedije. Zakaj te je ta študij pritegnil?

Vedno so mi bili simpatični otroci s posebnimi potrebami. Zdelo se mi je, da jim moram pomagati. Po prvem letniku sem se odločala med defektologijo in surdopedagogiko-logopedijo in se odločila za slednjo. Vedno več otrok potrebuje pomoč logopeda, tudi zato, ker se motenj govora vedno bolj zavedamo. Danes vemo, da je s pomočjo treba zgodaj začeti.

Imaš že kaj delovnih izkušenj?

Delala sem že kot učiteljica otrok s posebnimi potrebami v osnovni šoli v Tolminu. Trenutno iščem novo zaposlitev.

Mladi danes zelo težko najdejo delo. Po študiju se marsikdo ne vrne domov. Opažamo, da se prebivalstvo naše občine vedno bolj »stara«. Ti si si družino ustvarila doma, v Doblarju.

Če človek želi delati, bo delo dobil. Klima v družbi je res zelo negativna, vendar je treba delo iskati in enkrat se bo nekaj našlo. V Ljubljani nisem želela ostati, lepše je doma.

Imaš tudi načrte za nove raziskave?

Nadaljevanje študija?

Trenutno ne. Sem mamica desetmesečne Zoje. Res pa je, da ko začneš raziskovati, te to kar potegne in vleče naprej. Raziskovalno delo me zelo veseli in kdaj v prihodnosti bom razmišljala tudi o tem.

Čisto pošten rop na Tednu kulture

Ob slovenskem Kulturnem prazniku je Kulturno društvo Svoboda iz Deskel priredilo že 45. teden kulture, ki je prerasel že kar v mesec pestrega kulturnega dogajanja.

Danila Schilling, foto: Nataša Grum, arhiv KD Svoboda Deskle

Letošnji Teden kulture se je 1. februarja začel s predvajanjem kratkega filma Čisto pošten rop scenarista in režiserja **Aleksandra Gruma**, ki so ga bralci Primorskih novic in poslušalci Radia Koper izbrali za osebnost decembra 2012. Glavne vloge v komediji igrajo naš sokrajan iz Plav **Darjo Vogrič**, **Matjaž Volk**, **Vladan Vukajlovič** in **Matej Čubej**.

Zgodba humorno obarvanega filma je preprosta. Trije prijatelji, Izzy, Ibro in Ivan se v želji po boljšem življenju pustijo naplahtati prebrisani vedeževalki, ki jih nagovori, da se odločijo za bančni rop. Stvari se nevarno in komično zapletejo, ko se po isti plen odpravijo tudi pravi razbojniki ... Dogajanje je še dodatno začinjeno z dejstvom, da so trije glavni junaki resnično nenavadna skupina prijateljev: eden je slep, drugi je gluh, tretji pa šepa. Kratki igrani film Čisto pošten rop je nastal v neodvisni produkciji skupine ustvarjalcev, ki so prav tako nenavadni, kot so nenavadni tudi junaki filma.

Po ogledu filma je sledil pogovor z delom filmske ekipe, ki ga je vodila **Lea Širok**, novinarka Radia Koper. V kratkem pogovoru so nam **Aleksander Grum** (scenarist in režiser), **Darjo Vogrič** (igralec – ropar Ibro), **Dejan Šuc** (kamera, fotografija) in **Dejan Brilj** (glasba) razkrili, kako je film nastajal in kako je potekalo snemanje v Novi Gorici in Gorici.

Glede na to, da je eno od glavnih vlog igral naš sokrajan, smo pričakovali, da bo dvorana polna. Namesto 230, kolikor je sedež v dvorani, pa jih je bilo le okrog sto. Vendar tistim, ki so prišli, zagotovo ni bilo žal poti in časa, ob gledanju filma so se lahko pošteno nasmejali dogodivščinam treh prijateljev, zelo zabaven pa je bil tudi pogovor z ustvarjalci.

V četrtek, 7. februarja 2013, je bila v deskljanskem Kulturnem domu osrednja prireditev ob Kulturnem prazniku. Na večer poezije in glasbe smo povabili priznana slovensko igralko **Sašo Pavček**. Ob temperamentni in čutni glasbi, smo skozi pesmi sledili ljubezenski zgodbi, ki jo je Pavčkova upesnila v zbirki Obleci me v poljub. Večer poezije in glasbe na je prevzel z iskrenostjo, toplino, strastjo in igrivostjo. Ob igralki so večer izvedli **Aljoša Rijavec** – klavir, **Šemsudin Dino Džopa** – kitara, **Jan Oršič** – bas kitara.

Tedna oziroma že kar meseca kulture, pa s tem še ni bilo konec. V nedeljo, 10. februarja, so se dogodka razveselili predvsem otroci. Kulturno društvo Jože Virk iz Doba jim je namreč odigralo predstavo Zajčka in Zvitorepka.

V petek, 15. februarja, smo odprli razstavo Likovne skupine KD Svoboda Deskle, ki že vrsto let uspešno sodeluje tudi s čezmejnimi ljubiteljskimi umetniki. Odprtju razstave je sledila slovesna

Čisto pošten rop: trije prijatelji

prireditev ob prazniku KS Anhovo-Deskle. V soboto, 16. februarja, pa je bil čas za komedijo Žensko ročno delo. Za smeh je poskrbelo Društvo Talijski. Teden kulture 2013 je v soboto, 23.

februarja, zaključila abonmajska predstava. Romantično dramo Proti severnemu vetru sta odigrala ansambla Prešernovega gledališča Kranj in Mestnega gledališča Ptuj.

Pogovor z ustvarjalci filma

Zborovsko praznovanje

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti območne izpostave Nova Gorica v sodelovanju s Kulturnim društvom Svoboda Deskle in Osnovno šolo Deskle organizira vsako leto revijo pevskih zborov Goriške. Zaradi številnih zborov se revija spremeni v tradicionalno tridnevno pevsko praznovanje.

Petra Paravan, foto: Arhiv JSKD OI NG

Moški pevski zbor Kazimir Nanut Kanal

Foto: Toni Dugorepec

Na reviji je nastopilo 23 zborov, vokalnih skupin in manjših zasedb, ki so se predstavili z raznolikim in pestrim programom. Revijo je že drugo leto spremljala strokovna spremljevalka, glasbena pedagoginja, **Maja Cilenšek**, ki je navdušena nad dobrim nivojem revije. Poudarila je, da je bilo slišati predvsem veliko del iz domače zborovske literature, da imajo sicer ambicioznejši zbori običajno v programu tudi tuje skladbe, a je slednje bolj izjema

kot pravilo. Po vsakem koncertu je opravila razgovor z zborovodji, največkrat pa jim je svetovala, naj izpopolnijo vokalno tehniko, ki je osnova.

Na letošnji reviji smo zasledili nekaj novosti. Prvič sta nastopila dva sestava: Mešani pevski zbor Klasje Bukovica – Volčja Draga in Quercus Quintet. Moški pevski zbor Anton Klančič iz Mirna je prenovljen z mladimi fanti, ki so prejšnja leta nastopali še v

fantovski skupini. Mladi skladatelj **Anej Černe** pa je letos priredil 3 skladbe za MePZ Lipa iz Šempasa. Slišali pa smo tudi uglasbitev poezije Pred Svetogorsko kraljico pokojnega dolgoletnega deskljanskega župnika **Danila Cimpriča** (skladatelj **Miran Rustja**, izvedel Župnijski mešani pevski zbor Šempeter). Občinstvo je tudi letos izbiralo naj zbor posameznega koncertnega večera. Petkovi zmagovalci so bili pevci Noneta Brda, sobotne zmagovalke Vokalna skupina Vinik, nedeljski naj zbor pa je bil Komorni zbor Grgar. Strokovno spremljevalko smo vprašali, kako sta se odrezala domača zbor, MePZ Jože Srebrnič Deskle in MoPZ Kazimir Nanut Kanal.

„Mešani pevski zbor Jože Srebrnič Deskle je na reviji predstavil zahteven in na trenutni zborovski sceni aktualen program. Zapeli so skladbo nemškega romantičnega skladatelja Josefa Rheinbergerja ter dve priredbi slovenske ljudske pesmi.

Župan Andrej Maffi

Najprej istrsko Mamca, pošljite me po vodo v priredbi mlade skladateljice Mateje Petelin, nato pa belokranjsko Igraj kolce v priredbi Jakoba Ježa. Zbor ima zavidljivo tradicijo, poseben pečat pa mu daje muzikalnost njegove dolgoletne zborovodkinje **Adele Jerončič**."

"Moški pevski zbor Kazimir Nanut Kanal je v svoj program uvrstil dela iz slovenske zborovske zakladnice. Predstavili so nam dve umetni skladbi Vinka Vodopivca na tekste Simona Gregorčiča in Jože Lavrenčiča ter se tako poklonili domačim ustvarjalcem.

Nastop so zaključili z Ježovo priredbo belokranjske ljudske. Zbor odlikujeta urejeno podajanje in stabilna intonacija, za kar gre zasluga zborovodji **Klemnu Nanutu**."

MEPZ Jože Srebrnič Deskle

Kulturni praznik na Osnovni šoli Kanal

„Kdo zna noč temno razjasnit', ki tare duha!"

Učenke in učenci izbirnega predmeta literarni klub z mentorico Zvonko Cigoj, foto: OŠ Kanal

Na naši šoli sta 5. ter 7. februarja potekali prireditvi posvečeni slovenskemu kulturnemu prazniku. Začeli sta se s slovensko himno, nastopali so učenci pevskih zborov naše šole ter vrtca pod mentorstvom **Mojce Jerončič** in **Valentine Dugar**. Prešernove pesmi so recitali učenci izbirnega predmeta retorika, ki jih je pripravljala mentorica **Zvonka Cigoj**. Nastopajoče sta povezovali učenki šestega razreda pod vodstvom učiteljice **Irene Hočevar Križnič**, ki sta predstavili življenje in delo našega velikega pesnika. Na javni prireditvi pa se je ponovno predstavil pevski zbor strokovnih delavk šole in vrtca. Pevce je pri klavirju spremljala **Mirjam Furlan**.

Obiskal nas je celo sam **France Prešeren**. To je bil seveda učenec izbirnega predmeta gledališki klub, ki ga poučuje učiteljica **Suzana Kavčič**. Ta nas je vse zelo navdušil. Prireditev je spremljala projekcija fotografij iz Prešernovega življenja, ki jo je pripravila naša učiteljica **Mateja Strnad**. Za sceno, vabila, plakate in priznanja so poskrbele učiteljice **Urška Humar Bajt**, **Hermína Bavdaž** in **Vlasta Djurič**, ki je bila tudi koordinatorica celotne prireditve.

Na javni prireditvi je ravnateljica naše šole, **Milka Zimic**, podelila priznanja učencem in učenkam, ki so na internem šolskem likovnem natečaju ustvarili najboljša dela na temo Franceta Prešerna. Omenjena dela so bila razstavljena v šolski avli. Pestro razstavo so postavile učiteljice **Metoda Čobal**, **Aleksandra Skrt** in **Urška Humar Bajt**.

Obiskal nas je sam France Prešeren

Utrinek s proslave

Učencem in ostalim obiskovalcem so bile brezplačno na voljo tudi odpisane knjige naše šolske knjižnice, ki so jih z veseljem vzeli.

Na šolski prireditvi so podelili tudi knjižne nagrade

France Prešeren
Avtor: Žiga Levpušček, 5.b

Zveze invalidov Slovenije trem učenkam, ki so bile izbrane na natečaju omenjene organizacije. Obe prireditvi sta bili zelo uspešni.

Naj povemo, da je bila javna prireditev izjemno dobro obiskana.

France Prešeren bi bil gotovo zelo ponosen na nas in naše učiteljice.

Voditeljici proslave

Na interni šolski prireditvi so prejele knjižno nagrado tri učenke, katerih prispevki so bili objavljeni v zborniku Zveze delovnih invalidov Slovenije, in sicer nagrajeni so bili likovni izdelek Mihaele Cigoj, učenke 3. razreda podružnične šole Kal nad Kanalom ter pesmi Neže Jeklin iz 6. a in Maje Križnič iz 8. a razreda.

Srečanje z dirigentom Antonom Nanutom

"Vsak glasbenik je lahko dirigent, le izreden muzik je lahko velik dirigent..." (L. Bernstein)

Učenke in učenci izbirnega predmeta literarni klub z mentorico Zvonko Cigoj, foto: Toni Dugorepec

Anton Nanut je navdušil kanalske osnovnošolce

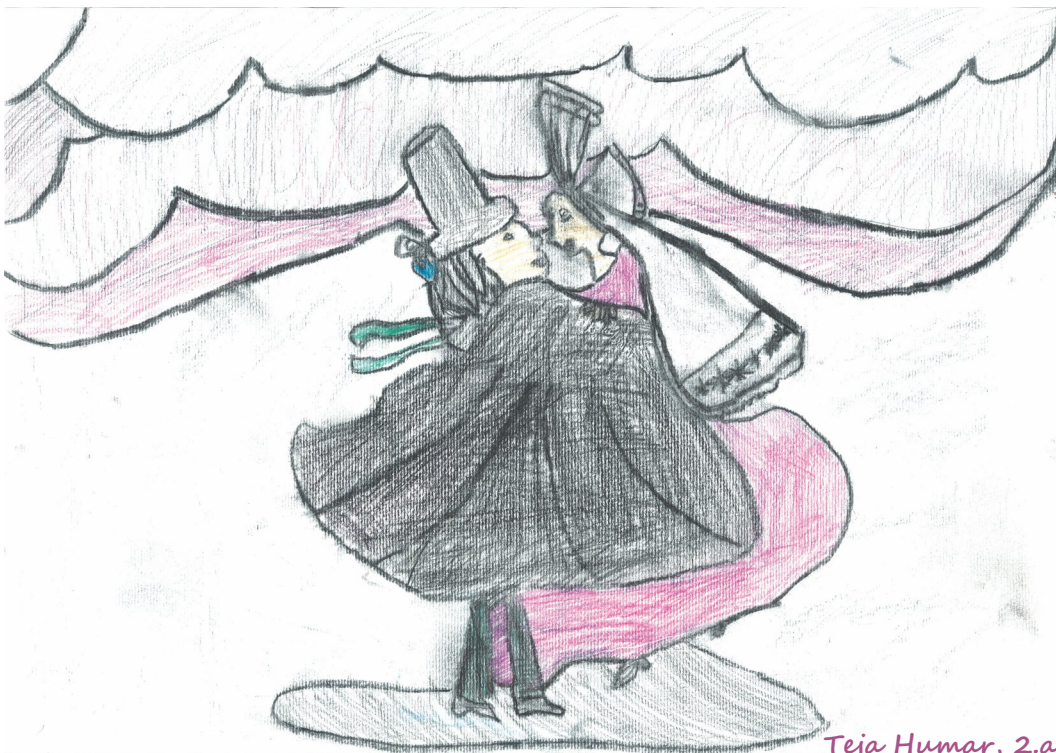
Eden izmed velikih dirigentov je tudi **Anton Nanut**, ki je bil rojen v Kanalu. Obiskal nas je ob svoji osemdesetletnici. V novi večnamenski dvorani nam je pripovedoval o svojem življenju in delu. Spomnil se je otroških in študijskih let, povedal pa nam je tudi veliko o svoji karieri. Čeprav ni poudarjal, nam je vsem znano, da je Anton Nanut slovenski dirigent z mnogimi presežki. Izvedel je največ slovenskih del, posnel je največ zgoščenk, edini je dirigiral in posnel vse Mahlerjeve simfonije, dirigiral je največjemu številu tujih orkestrrov, večkrat je dirigiral Beethovno Deveto, tudi v tujini. Ob koncu srečanja so prišla na vrsto še naša vprašanja, pokazal pa nam je nekaj svojih partitur. Kot zanimivost naj povemo, da je Anton Nanut prejemnik mnogih nagrad, med njimi so tudi Prešernova nagrada za življenjsko delo, Smetanova nagrada v Pragi in nagrada Franceta Bevka v Novi Gorici. Pogovor z njim nam je bil zelo všeč, saj je ostal Kanalec v pravem pomenu besede in ponosni smo lahko na to, da je tako velik dirigent naš rojak.

Praznovali smo Dan samostojnosti in enotnosti

"Svoboda je bela ptica in njen dom je brezmejnost neba in prostranstvo morja."

Učenke in učenci izbirnega predmeta literarni klub z mentorico Zvonko Cigoj

Dneva samostojnosti in enotnosti smo se na naši šoli spomnili že nekoliko prej, saj je bil ta praznik med šolskimi novoletnimi počitnicami. Prireditev smo pripravili zadnji šolski dan v decembru v šolski večnamenski dvorani, javna prireditev, ki je bila namenjena krajanom, pa je potekala dan prej. Nastopali so učenci naše šole in sicer otroški ter mladinski pevski zbor in učenci izbirnega predmeta

Teja Humar, 2.a

glasbeni projekt pod vodstvom mentorice **Mojce Jerončič**, na javni prireditvi pa tudi pevski zbor naših učiteljic ter vzgojiteljic, ki ga prav tako vodi Mojca Jerončič. Pri klavirju je sedela **Mirjam Furlan**. Program so povezovali učenci izbirnega predmeta retorika z mislimi o svobodi in miru, ki so jih oblikovali skupaj s svojo učiteljico **Zvonko Cigoj**. Menimo, da smo svojo domovino dostojno in primerno počastili.

Naj športnik občine Kanal 2012

Tudi letos je ŠKD nasmejanih organiziralo glasovanje za "Naj športnika občine Kanal". Na prireditvi v večnamenski dvorani na OŠ Kanal so nagrade za življenjsko delo, najmlajšega talenta in najboljšega športnika minulega leta slovesno podelili v petek, 22. februarja.

Tekst in foto: Mitja Madon

Dogodek je povezoval **Boštjan Simčič**, s slovensko himno pa ga je odprl liški pevski zbor... In če je kdo med prepevanjem himne še imel pomisleke, da bi na stolu kar obsedel, je Vstala Primorska zagotovo dvignila pokonci staro in mlado.

Sledila je podelitev nagrade za življenjsko delo. Iz rok trikratnega olimpijskega dobitnika medalj **Mira Cerarja** jo je prejel **Ivan Markič**. "Ivek" je eden glavnih krivcev, da je odbojka v genskem zapisu slehernega občana.

Lepa miss Soče (po narodnosti Italijanka) je zaradi neznanja jezika naredila kak sprehod (pre)več po odru, a ji tega vsaj moški del občinstva zagotovo ni zameril.

Tudi mladinci so prišli na svoj račun. Zmago je odnesel karateist **Mirko Boltar**. Vrhunec večera je sledil s podelitvijo nagrade Naj športniku občine

Kanal za leto 2012. Prva je na oder prišla twirlerka **Ana Kašček**, sledila sta ji še druga dva kandidata balinarka **Maruša Tinta** in kolesar **Kristjan Medvešček**. Zmago in glavno nagrado je iz rok pokrovitelja že drugo leto zapored prejel Kristjan Medvešček "Kiko". Čestitke nominirancem in nagrajencem ter organizatorju, ki je letos pri organizaciji dogodka naredil velik korak ali pa dva v pravo smer.

Miro Cerar in Ivan Markič

Vzornika mladim športnikom

Boštjan Simčič, foto: Mitja Madon

Nagrade mladincem

Na prireditvi Naj športnik Kanala je domači trener **Ivan Markič** prejel priznanje za življenjsko delo na področju odbojke. Kanalske osnovnošolce je več kot 30 let poučeval odbojko. V OK Salonit Anhovo še vedno opravlja različne vloge, leta 1980 je vodil celo člansko ekipo. Večinoma je vodil dečke, pa tudi kadete in mladince, bil je tudi selektor kadetske reprezentance Slovenije. Kot izkušen trener se je uveljavil tudi pri Slovencih v Italiji. V zamejstvu se letos s članskim moštvom goriške Olympie v C ligi bori za napredovanje. V sezoni 2010/11 pa mu je uspel neverjeten podvig saj je z učenci in učenkami OŠ Kanal osvojil drugi naslov odbojgarskih državnih prvakov v SKL tekmovanju. V minulih dveh sezonah je s kanalskimi starejšimi dečki ubranil naslov državnih prvakov.

Na vprašanje, kakšna je prihodnost kanalske odbojke je Markič odgovoril: "Za odbojko se v Kanalu ni bati, nedvomno bo obstajala še naprej, večji problem je nataliteta. Če bo premalo otrok, bo baza iz katere bi lahko črpali potencialne odbojkarje, vedno manjša. Nekoč so otroci svoje popoldneve preživeli na igriščih, danes jih bolj okupirata računalnik in internet. V Kanalu je treba le nadaljevati kot doslej kljub temu, da je okolje

majhno. Iz generacije v generacijo je zelo težko izluščiti dovolj primernih fantov za kakovostno odbojko."

Odbojka je praktično njegovo življenje. Pod njegovih trenerskim vodstvom se je kalil tudi **Gregor Jerončič** in skoraj celotna članska ekipa Salonita. Med njimi tudi **Andrej** in **Jani Kovačič**. Markiču je nagrado podelil najboljši slovenski športnik, olimpijonec in ambasador slovenskega športa **Miro Cerar**. Na prireditvi je bil Cerar zelo skromen, prijeten in stvaren sogovornik. Z Ivanom sta si prijateljsko segla v roke in obujala spomine, kako je Miro prvič obiskal Kanal leta 1969. O svojem prvem obisku nam je povedal:

"Leta 1969 sem bil prvič v tej dvorani, takrat je bila tukaj še telovadnica, kjer so se kalile različne odbojgarske ekipe. Večkrat sem zahajal v vaše kraje, bil sem tudi gost na prireditvi, ki jo organizira ŠD Sonček Sončkov dan. Opažam, da se v Kanalu resnično dobro vzgaja mlade odbojkarje. Lahko ste zelo ponosni na odbojko in Ivan Markič je z optimizmom in voljo kanalski odbojki pustil pečat, ki ne bo kar tako pozabljen. Mladim športnikom v vaši občini bi rekel

Naj športnik in naj športnici

MPZ Lig

sledeče, na vaši poti se boste srečali z vzponi in padci, med svoje najvišje vrednote štejem delavnost in poštenost in to je dobra kombinacija za uspešno športno kariero." Tako sta Miro Cerar in Ivan Markič zanesljivo pravi vzor za mlade športnike.

Kanalski odbojkarji navdušujejo

Odbojkarji članske ekipe Salonita Anhovo – Kanal so v prvem delu državnega prvenstva upravičili sloves najboljše slovenske ekipe. Izgubili so samo eno tekmo s 3:2 v gosteh proti ekipi Panvita Pomgrad. Podobno kot v lanskem letu, so serijo zmag ekipe Salonita prekinil odbojkarji ACH Volleyja.

Boštjan Simčič, foto: Borut Jurca

Veselite igralcev Salonita ob uspešno zaključenih akcijah

Kanalski odbojkarji letos navdušujejo vsakega obiskovalca tekem v Kanalu. Če bi igro ocenili z enim stavkom: odlično v prvem delu državnega prvenstva in prepričljivo v modri skupini odbojarskega prvenstva. S konstantno in dobro igro predvsem pa ob rahlo spremenjeni ekipi – letos sta se članom pridružila **Matija Jereb**, domačin in povratnik v ekipo in črnogorski reprezentant **Dejan Čabarkapa**, sta svežina in resen pristop na igrišču odlika letošnje ekipe. Priložnost za igro sta letos dobila tudi mlada rezervista, bloker **Urban Česnik** in napadalec **Matevž Lazar**, **Nejc Pirih** pa se je zaradi poškodbe za letos poslovil od odbojarskih igrišč. Modra se v zadnjih tekmah modre skupine pozna malo nezbranosti na igrišču ampak prostora na Olimpiju je še na pretek. Z dobrimi igrami nas presenečajo tudi mlajše selekcije Salonita. V nedeljo 17. februarja je bil v športni dvorani Kanal na sporedu 3. krog A lige kadetov Z. Salonit Anhovo je na prvi tekmi premagal ekipo BenQuick Logatec z rezultatom 2:0 in nato na drugi tekmi še ekipo Calcit Volleyball z rezultatom 0:2. Kadetska ekipa Salonita Anhovo s šestimi zmagami in brez poraza še naprej zaseda prvo mesto na lestvici. Druga ekipa Salonita pa ostaja zasidrana na 4. mestu 3. DOL zahod. V nedeljo 03. marca je v

Ljubljani potekal 4. krog A lige dečkov. Mladi Kanalcji so na prvi tekmi premagali ekipo Calcit Volleyball z rezultatom 0:2 in nato na drugi tekmi morali priznati premoč ekipi ACH Zmajčki I z rezultatom 1:2.

Andraž Paliska v napadu proti ekipi ACH Volley

Trenutno ekipa dečkov zaseda četrto mesto v A ligi zahod. Poleg odličnega začetka članske ekipe Salonita v prvem delu državnega prvenstva, bo v letošnji almanah nedvomno ostal zapisan finale pokala Slovenije. Lepa predstava Salonita Anhovo žal ni bila

dovolj za osmo zvezdico, kljub temu se je v finalu dobro upiral ACH Volleyju. Resda so branilci naslova v Mozirju zmagali s 3:0, vendar sta se dva niza končala na razliko.

Še danes pa odmeva polfinalna tekma pokala Slovenije. Kanalcji so po velikem preobratu s 3:2 premagali Calcit Volleyball. Kamničani so vodili z 2:0, v tretjem nizu tudi s 6:1, a nato povsem popustili in s slabim sprejemom in velikim številom napak Kanalcem dovolili, da vstanejo od "mrtvih", popravijo raven svoje igre in dosežejo zmago. Bojevit Kanalcji so takrat prikazali najboljšo igro v letošnji sezoni. Libero Salonita **Jani Kovačič** je po izboru športnega uredništva PN postal športnik meseca decembra. Na zaključnem turnirju slovenskega pokala je bil proglašen za najboljšega prostega igralca. Kanalski odbojkarji so prejeli tudi pokal za drugo naj ekipo na Primorskem na sklepni prireditvi ob izboru najboljših športnikov Primorske.

Sicer je opaziti, da prva ekipa Salonita po prvem delu državnega prvenstva in težjih tekmah v modri skupini potrebuje malo svežega elana. V modri skupini so jih najprej porazili odbojkarji Kamnika. V letošnji sezoni so kanalski odbojkarji Kamničane premagali že dvakrat, obakrat pa je bil poraz za odbojkarje Calcit Volleyballa usoden. Na prvem medsebojnem obračunu v polfinalu pokala Slovenije in v tretjem krogu modre skupine pa takrat močno oslabljeni Kamničani v gosteh niso osvojili niti niza.

V tekmi devetega kroga pa je bil za Salonit usoden še ACH Volley. Derbi vodilnih ekip državnega prvenstva je še tretjič v sezoni pripadel Ljubljancem. Kanalcji so sicer v prvih dveh nizih nudili dostojen odpor, a so bili tudi tokrat močno oddaljeni od presenečenja in vnovič jim ni uspelo dobiti niti častnega niza. Trener ACH Volleyja **Luka Slabe** je lahko zadovoljen z igro svojih varovancev. Po tekmi je izjavil, da je presrečen, da je njegova ekipa le popravila padce motivacije s katerimi se ACH srečuje skozi celotno modro skupino. Opaziti je, da imajo ljubljanski odbojkarji kar težave z igro, ko igrajo proti domačim ekipam. Te padce motivacije bi lahko izkoristila marsikatera slovenska odbojarska ekipa.

Trener Salonita **Andrej Urnaut** pa s porazom ni bil razočaran. Zaveda se, da tekma proti ACH-ju ni bila nepomembna. Ljubljanski odbojkarji so boljši, v ekipi igrajo sami reprezentanti in kot pravi Urnaut, bo prava odbojarska poslastica končnica državnega prvenstva, kjer bo moral Salonit odigrati po najboljših močeh. Morda ponoviti igro iz pokala Slovenije.

Who is PDW ali kdo so PDW?

Tokrat vam predstavljam posebno odbojgarsko ekipo, ki jo vodim od letos. Gre za ekipo neverjetno karizmatičnih in optimističnih deklet, s katerimi je največji užitek delati in sodelovati. Poleg naštetega vsa dekleta družijo še ena značilnost: gluhoti.

Erik de Posarelli, foto: Arhiv PDW

Who is PDW? (ali prevedeno v našem jeziku: »Kdo so PDW«?) Najbrž se sprašujete, kaj kratica PDW pomeni. Morda boste že v kratkem lahko zasledili kakšno informacijo o ženski odbojgarski ekipi, imenovani PDW. Kratica namreč pomeni Power Deaf Women (prevedeno Močne gluhe ženske), ki jo sestavlja prijetna skupina deklet starih od 19 do 34 let. Gluhe odbojkarice s svojo energičnostjo in močnim športnim duhom »dvigujejo krila« na dvoranskih tleh. Kdo sestavlja žensko ekipo PDW? Zanimivo je, da so se zbrale punce iz različnih društev iz celotne Slovenije, in sicer Ljubljane, Celja, Maribora in Novega Mesta, trener pa sem iz občine Kanal ob Soči, točneje iz vasi Avče. V pričetku, torej spomladi 2011, je bilo kar 10 deklet, lansko jesen pa se je to število zmanjšalo na 9.

Seveda ni skrivnost, katere so te mlade ženske, ki trenutno sestavljajo ekipo v jesenskem delu 2012. Naj vam jih naštejemo: naša kapetanka **Nina Orešnik** iz MDGL, dobra strateginja **Valerija Škof** iz Celja, večna optimistka **Maja Kuzma** iz MDGL, razigrana **Petra Šiler** iz Novega Mesta, navihana **Simona Drev** iz MDGL, huda napadalka in najmlajša soigralka naše ekipe **Daša Peperko** iz Celja, naši pridni rezervistki **Gordana Steklasa** iz Celja in **Ksenija Podlogar** iz društva MDGL, nazadnje pa se je ekipi pridružila še odlična **Jenny Bolšedonova** iz Estonije in je trenutno članica MDGL. Pa da ne pozabim, prav tako se je na zadnji tekmi zelo izkazala tudi Kobaridčanka po rodu, trenutno živeča v Ljubljani **Mateja Kanalec**, prav tako članica MDGL. Njihov trener sem **Erik de Posarelli**, ki jih poskušam dobro voditi, motivirati in učiti, da bodo rezultati še boljši. Se pa zahvaljujem občini Kanal in OŠ Kanal za najem telovadnice, kjer smo 19. januarja 2013 imeli trening od 9. do 14. ure, na koncu pa smo se v prijateljski tekmi pomerili z dekletmi OK Neptun. Bil je lep dogodek, in moja dekleta so bila nad treningom, telovadnico in seveda Kanalom navdušena, tako da bomo tu še velikokrat organizirali skupne treninge.

Še enkrat gre tudi zahvala OŠ Kanal za izposojeno kombija, ki nam je omogočil udeležbo na mednarodnem turnirju na Madžarskem.

Ekipo PDW s trenerjem Erikom de Posarellijem v Kanalu

Kaj več si lahko tisti, ki obvladate miško in računalnik, pogledate na spletni strani Športna zveza Celje <http://www.szc.si/> ali pa pokukate na strani Facebook, kjer vtipekate ime naše skupine Power Deaf Women in si lahko ogledate naše slike med igro.

Za konec še naš cilj, ki si prizadevamo doseči: svetovno prvenstvo v dvoranski odbojki gluhih leta 2015 v Franciji.

Trening PDW v Kanalu

BM ZAVESE

KROMBERK
ul. Vinka Vodopivca 28

- SVETOVANJE
- IZDELAVA
- MONTAŽA
- PRODAJA

VSEH VRST ZAVES, KARNIS IN SENČIL

telefon: 05 333 03 22

URNIK	PON-PET: 09.00-12.00, 13.00-18.00	SOB: 09.00-13.00
-------	---	---------------------

SENČILA

Prijaznost, strokovnost, zanesljivost, kvaliteta, servis in garancija.

- popolna izbira vseh vrst zaves in sistemov za zaves
- barvita in široka ponudba notranjih dekorativnih senčil
- konkurenčne cene in pestrost zunanjih senčil

12% POPUST NA ŠKARJASTE TENDE V PREDSEZONI

www.bmzaveses.si info@bmzaveses.si

Asja Čebtron: mladinska državna prvakinja

Mlada šahistka Asja Čebtron je že osvojenim naslovom in uspehom dodala še prvo mesto v reševanju problemskega šaha.

Lea Širok, foto: Robert Čebtron

Asja Čebtron, državna mladinska prvakinja v problemskem šahu

V Murski soboti je 25. februarja potekalo mladinsko državno prvenstvo v šahu. Prvič letos pa so se mladinci in mladinke pomerili tudi v reševanju šahovskih problemov, ki je bilo doslej odprto le za člane in članice.

Mladi šahisti so reševali naslednje probleme: mat v 2 potezah, mat v 3 potezah, mat v 4 potezah, ter beli na potezi zmagaja. Tekmovanje je tudi časovno omejeno. Prva mladinska državna prvakinja v reševanju problemskega šaha je postala **Asja Čebtron** iz Deskel, prvi mladinski državni prvak pa je **Nejc Amon** iz Šentjurja.

Sicer pa je Asja od lanskega novembra zelo napredovala. Na primorskih tekmovanjih je bila prva na medobčinskem tekmovanju v skupini deklet do 9 let in na regijskem osnovnošolskem

tekmovanju deklet do 9 let. Na regijskem klubskem tekmovanju primorski šol v kategoriji dekleta do 10 let si je prvo mesto delila. Na državnih ravni je dosegla prvo mesto na državnem hitropoteznem tekmovanju osnovnih šol (dekleta do 9 let) in 12. mesto v skupni kategoriji do 12 let. Na mednarodnem novoletnem turnirju v Italiji je mladinski kategoriji do 9 let (skupaj s fanti) dosegla 1. mesto. Prva med dekleti do 16. let je bila tudi na tradicionalnem Hit Open v Novi Gorici ter dosegla normo in osvojila II. šahovsko kategorijo.

Dosegla je tudi mednarodni rating, ki je tudi najbolj pomemben in najbolj cenjen med šahisti. Letos se bo med drugim udeležila tudi svetovnega mladinskega šahovskega prvenstva, ki bo predvidoma maja v Grčiji. Šahovsko pot Asje Čebtron še vedno v celoti financirajo njeni starši, saj rednih sponzorjev še nimajo. Z leti in napredkom so finančna vlaganja vse večja. Kljub temu nameravajo vztrajati. Brez tekmovanj v šahu ni napredka, poudarjajo.

APIA Trgovina GOJAČE T 05/36-43-890
Trgovina ŠEMPETER T 05/33-84-930
Salon keramike ŠEMPETER T 05/33-84-947

KUPON za
BREZPLAČEN izris ambienta
s programom Domus3D v
SALONU KERAMIKE ŠEMPETER.

Veljavnost kupona do 30.4.2013.

MATERIALI ZA GRADNJO, DOM IN VRT, SALON KERAMIKE. www.apia.si

APIA

MATERIALI ZA GRADNJO, DOM IN VRT,
SALON KERAMIKE

www.apia.si

TRGOVINA GOJAČE

Gojače 5b - 5262 Črniče
T: 05/36-43-890 E: gojace@apia.si

TRGOVINA ŠEMPETER

Žnidarčičeva 27A - 5290 Šempeter pri Gorici
T: 05/33-84-930 E: sempeter@apia.si

SALON KERAMIKE ŠEMPETER

Žnidarčičeva 27A - 5290 Šempeter pri Gorici
T: 05/33-84-947 E: keramika@apia.si

APIA Trgovina GOJAČE T 05/36-43-890
Trgovina ŠEMPETER T 05/33-84-930
Salon keramike ŠEMPETER T 05/33-84-947

MAPELASTIC
dvokomponentna, visoko prilagodljiva, fleksibilna,
cementna malta za tesnenje in zaščito betona ter
površin balkonov, teras kopalnic in plavalnih bazenov
32 kg/kpl (komp. A: 24 kg + kompl. B: 8 kg)

59,90 EUR/kpl www.apia.si

Ponudba velja do 30.4.2013, oz. do razprodaje zalog. Cena je z 20% ddv. Slika je simbolična.

Gangnam style na Močilah

Karmen Maffi, foto: Tanja Šuligoj

Na pustno soboto smo na Močilah plesali gangnam style dance.

Na Močilah je bilo letošnje pustno soboto kar pestro. Najprej so na vrata trkale mlajše maskare in spraševale: "A imate kaj za pusta hrusta?" Z

njihovimi domiselnimi maskami so nas razveselili. Popoldan pa se je pripeljal glasen avtobus z napisom Gangnam bus poln veselih maskar. Z njihovo veselo in glasno glasbo so Močilarje privabili iz hiš in kmalu je plesalo staro in mlado skupaj z njimi novi ples gangnam style.

Po večini so se pod maskami skrivali člani Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Salonit Anhovo, ki vsako leto razveseljuje s svojim obiskom in domiselnim nastopom vse vasi in zaselke Krajevne skupnosti Anhovo Deskle.

V Morskem razsajali „tolminski puntarji“

Lea Širok, foto: Boris Valentinčič

Pust v Morskem je bil tudi letos obarvan z ostjo politične satire. Seveda se ni mogel izogniti letošnjim množičnim demonstracijam, na katerih prebivalci izražajo nezadovoljstvo s skorumpiranimi politiki in zahtevajo njihov odhod. Aktualno družbeno dogajanje pa so Morščani povezali še s tolminskim puntom, katerega tristoletnico obeležujemo prav letos. Na pustno nedeljo so oblast tako prevzeli „tolminski puntarji“ in izvedli pustno vstajo. Vstajniki v Morskem so se zbrali zgodaj popoldan, njihov punt pa je v središču vasi spremljala množica gledalk in gledalcev. Po stari puntarski navadi so se lotili grofa in grofice in jima tokrat le malo ponagajali. Vsi prisotni so se muzali ob dejstvu, da sta bila predstavnika fevdalne oblasti na las podobna Janezu Janši in Gregorju Virantu. Morščanski punt

je dopolnjevala zgovorna scenografija. Puntarji so namreč javnosti izpostavili za noge obešene lutke politikov. Slišati je, da niso bili preveč prizanesljivi niti do svojega župana. Maske morščanskih oziroma tolminskih puntarjev je kakor običajno oblikoval slikar **Branko Drekonja-Kuštro**, za organizacijo pustne vstaje pa je poskrbelo Športno društvo Morsko.

„Tolminski puntarji“

Branko Drekonja-Kuštro

Čebele odganjale zimo po kalskih vaseh

Darja Rijavec, foto: Tea Lipičar

Roj kalskih čebel

Na pustno soboto so se v kostume delovnih žužek preoblekli člani Folklorne skupine Kal nad Kanalom ter v družbi snežink veselo zaplesali s krajani.

Na pustno nedeljo je ta isti roj čebel odbrenčal proti Tolminu ter ponagajal grofu in tolminskim puntarjem. FS Kal nad Kanalom se za darove, ki jih je bila ob pustnem rajanju deležna, zahvaljuje vaščanom in domačemu čebelarju **Damjanu Cristofoliju**. Sicer pa so folklorniki, ki delujejo pod okriljem TD Kal nad Kanalom, čez zimo pridno vadili in se 9. marca uspešno predstavili na spomladanski reviji »Folklorno popotovanje po severni Primorski« v Bovcu. V novih folklornih kostumih, replikah kalskih hmašnih oblek iz konca 19. in začetka 20. stoletja, so ob spremljavi »Tria nikoli mlajši« ponosno zaplesali nov splet primorskih plesov, odrsko postavitev strokovnega vodje **Marka Prapertnika**.

S plesom nad zimo

Liški pustje navdušili otroke

Liški pustje so tudi letos ves februar gostovali v številnih krajih po Sloveniji, predvsem pa so se tokrat predstavili osnovnošolcem občine Miren-Kostanjevica.

Lea Širok, foto: Liški pustje

Liški pustje na obisku v šoli

Najprej so se 3. februarja že 23-ič predstavili na ptujskem pustovanju. Ime Kanala, Liga in kanalske občine pa so v edinstvenih tradicionalnih pustnih maskah promovirali še na pustovanjih v Markovcih, v Ilirski Bistrici, Kostanjevici na Krasu, v Orehovljah, Mirnu in Opatjem selu. Odzvali so se na vsa vabila lokalnih skupnosti, ki

so liške puste kot pomemben del slovenske pustne tradicije hotele predstaviti na svojih pustnih povorkah in rajanjih.

Na povabilo krajevnih skupnosti so obiskali tudi tri osnovne šole v občini Miren-Kostanjevica: v Biljah, Mirnu in Kostanjevici. **Branko Žnidarčič**, predsednik društva Liški pustje, ki maske izdeluje

sam in ob pomoči soproge **Marte**, je učencem predstavil potek izdelave mask. Nekaj članov oblečenih v kostume je pokazalo, kako je masko liškega pusta potrebno nositi in kako se je, glede na lik, potrebno vesti.

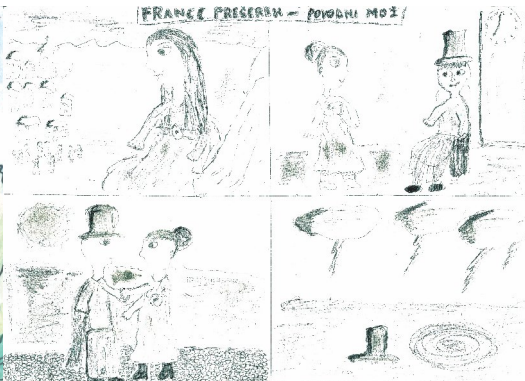
Učence je izdelava tradicionalnih mask zelo pritegnila in so postavljali številna vprašanja, je povedal Žnidarčič. Obrazne maske so namreč skovane iz aluminija in bakra, za kostume pa so poleg tekstila, kož, usnja, potrebni še perje, slama, rogovi ... Prav glede rogov so otroci postavljali najbolj zanimiva vprašanja, med drugim tudi, ali so živali zaradi tega morale umreti.

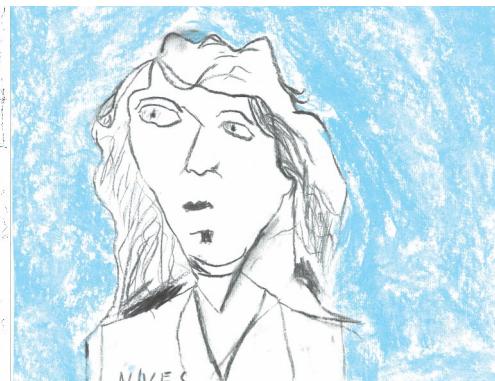
Tako nastajajo maske

Avtor: Andraž Hvalica, 3. a

Avtor: Manca Šuligoj, 7. b

Avtor: Nives Leban, 1. a

Zlati samorog

Nekoč je živel zelo bogat kralj. Imel je kraljestvo in veliko služabnikov. Blizu je živel reven kmet, ki je imel samo psa. Nekoč je pes zavohal v bližini meso. Kmet je psa odpeljal v gozd. Pes mu je pobegnil. Dolgo ga je iskal. Našel ga je za grmom, kjer je ležal zlati ranjen samorog. Peljal ga je domov in mu ozdravil rano. Vsi trije so živeli skupaj. Nekoč je to izvedel kralj in hotel imeti zatega samoroga. Tudi trije služabniki so ga hoteli imeti. Naročil jim je, naj ga ugrabijo. Zvečer so ga odšli iskat, a so spaspali celo noč. Ko so se vrnili h kralju, je bil zelo razočaran. Nalovil jih je iz gradu. Služabniki, ki so bili tudi bratje, in kralj, so še vedno hoteli imeti zatega samoroga. Vsi štirje so se dobili ob polnoči in so se najprej sprli. Samoroga so ugrabili, a ta jim je ušel. Iskali so ga in ga niso našli, ampak so se za vedno izgubili v temačnem gozdu. Zlati samorog pa se je po drugi poti vrnil h kmetu in psu. Kmet je med tem postal kralj. Vsi trije so srečno živeli do konca svojih dni.

Laura Nanut, 5. a OŠ Kanal

Srce je pravičen sodnik

Srce je pravičen sodnik, čeprav tega ne moremo reči v trenutku slabosti. Vsak misli, da je lahko kakršen koli storjeni greh odpuščen z molitvijo in kesanjem, a srce je sam svoj sodnik in nihče ga ne prepriča drugače. Velikokrat storiš nekaj nespametnega in veš, da si to storil nepravilno in brez pomislekov, pa v tistem trenutku se ne moraš opogumiti in se opravičiti žaljeni osebi, ker je v tebi preveč srda, da bi zbral toliko poguma in to storil. Dnevi, tedni in meseci minevajo, greh je pozabljen in življenje teče dalje, le ob večerih, ko se premetavaš po postelji in ti neka misel ne da spati, se spomniš na trenutek nepremišljenosti. V srcu si že nešteto krat odpustil, a srce ti ne da miru. Vse te grehe, ki jih srce nikoli ne odpusti, neseš še na oni svet, kjer te spremlja senca na srcu vse dni.

Hana Munič, 8. a OŠ Kanal

Trije brati, pastirček in cesar

Nekoč predavnimi časi so v velikem gradu živeli trije brati, pastirček in cesar. Bili so zelo bogati. A neke noči so bile tako močne nevihte, da je kar nosilo majhne hišice. Tiste noči je tudi grad odneslo. Najstarejša sinova sta se zadržala pri cesarju, najmlajši pa se je izgubil v nevihti. Pastirček je zašel v temačni gozd, ker se je tudi on izgubil. Pastirček si je našel zavetišče v jami. Najmlajši sin je hodil in hodil po gozdu in videl jamo, a pogled ga čudeža, v jami je že bil pastirček. Zelo sta se razveselila drug drugega. Najstarejša sinova sta bila zelo vesela, ker sta ostala pri cesarju. Pastirček in najmlajši sin sta v jami videla dve čaravnici. Ena je bila videti tako zlobna, druga pa dobrosrčna in prijazna. Zlobna čaravnica ju je napodila iz jame. Ko je bila že temna noč, je prijazna čaravnica rekla: »Pojdita skozi temačni gozd in ko bosta hodila, ne obrnita se nazaj, ker če ne bo umrl cesar. Ne jejta malin in jagod. Tako bosta prišla domov.« Fanta sta odšla. Bilo ju je zelo strah. Ko sta prispela, sta bila zelo vesela. Vsi so živeli srečno do konca svojih dni.

Ivana Stojanovič, 5.a OŠ Kanal

ZGODBE IZ NAŠIH KRAJEV

160 let prve omembe šole v Ligu

Helena Vuk, foto: Mojca Vilfan

O šoli v Ligu zasledimo prvo zabeležbo v knjižici „Mari Cel nad Kanalom“ iz leta 1853.

O šoli v Ligu zasledimo prvo zabeležbo v knjižici „Mari Cel nad Kanalom“, v kateri je **Štefan Kociančič** leta 1853 prvič omenil šolo z besedami: „In kaj bi rekel od šole, ki jo je največ sedanji gospod kaplan ustanovil in jo vedno sam z najboljim uspehom vodi?“ Omenjeni kaplan je bil gospod **Anton Ukmar** po domače **Parantonij**. V Ligu je služboval 54 let od 1837 do 1891. S svojim življenjem in delom je močno oblikoval življenjski utrip kraja. Še v 50 letih prejšnjega stoletja so starejši ljudje še vedeli

marsikaj povedati o njem.

Ljudem je svetoval o kmetovanju, o reji živine, pa tudi o zdravljenju ljudi.

Pripovedovali so, da so ga nekoč poklicali k porodnici, da jo da v sveto olje. Prelevil se je v porodničarja in je rešil ženo in otroka. O njem se je pripovedovalo marsikaj lepega.

Šolska stavba je bila zgrajena 1871. Vse do prihoda prvega učitelja leta 1891 pa je šolo vodil Parantonij.

APRIL

5.4.2013, ob 20.00	Gledališka predstava: premiera MANDRAGOLA	Kulturni dom Deskle	Gledališko društvo Kontrada
7.4.2013, ob 20.00	Gledališka predstava: MANDRAGOLA	Kulturni dom Deskle	Gledališko društvo Kontrada
11.4.2013, ob 19.00	Predavanje »Bolezni vrtnin kot posledica preozkega kolesarja«	Športni park Morsko	TD Kanal in ŠD Morsko
13.4.2013, med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
14. ali 21.4.2013	Pohod na Avške police	Start: HE Doblar	PD Kanal
14.4.2013, ob 16.00	Revija pevskih zborov in skupin občine Kanal ob Soči	Večnamenska dvorana Kanal	TD Kanal
19.4.2013, ob 18.30	Osebnostna razstava: »Jasmina Rojca«	Galerija Rika Debenjaka Kanal	PD Soča Kanal
19.4.2013, ob 16.00	Dan zemlje, Dan tabornikov	Taborniški prostor Gorenje Deskle	DT Rod odporne želve
20. in 21.4.2013	Downhill	Avče	ŠKTD Avče
20.4.2013, ob 19.00	Plesna revija	Kulturni dom Deskle	DU Deskle Anhovo
25.4.2013	Pohod na Staro goro	Stara gora	Konjeniško društvo Korada
25.4.2013 ob 19.00	Občinski praznik	Kulturni dom Deskle	Občina Kanal ob Soči
27.4.2013, ob 14.00	Pohod: »Za Jurjevo na Lašček«	Start: Igrišče v Kalu nad Kanalom	TD Kal nad Kanalom
27.4.2013, med 8.00 in 12.00	Tržni dan + nagradna igra in delavnica za otroke	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
30.4.2013, ob 20.30	Kresovanje	Okroglo	TD Kal nad Kanalom

MAJ

1.5.2013, ob 9.00	Pohod ob reki Idriji	Start: pred KS Kambreško	TR društvo Globočak
10.5.-22.5.2013	Letna produkcija keramikov	Galerija Rika Debenjaka	PD Soča
11.5.2013, ob 20.00	Premiera »Hrup za odrom«	Kulturni dom Deskle	TR društvo Globočak
11., 12.5.2013	Pohod treh svetišč	Sveta Gora – Lig – Stara Gora	Konjeniško društvo Korada
11.5.2013, med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
24.5.2013	Trojke – mali nogomet	Športni park Levpa	ŠKTD Levpa
25.5.2013	Trojke – mali nogomet	Športni park Levpa	ŠKTD Levpa
25.5.2013	10. Muzikfest	Lokacija še ni znana	Pitalni orkester Salonit Anhovo
25.5.2013 ob 9.00	Pohod »Kje so tiste stezice«	Start: športni park Levpa	ŠKTD Levpa
25.5.2013, med 8.00 in 12.00	EKO DAN	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
25.5.2013, ob 15.00	Odperto prvenstvo občine Kanal ob Soči v namiznem tenisu	Športni park Morsko	ŠD Morsko

JUNIJ

1.6.2013	Družabno srečanje krajanov lastnikov zemljišč Paljevo	Lovska družina Anhovo	
7.6.-18.6. 2013	Čezmejna razstava »Transforma«	Galerija Rika Debenjaka	PD Soča
8.6.2013, med 8.00 in 12.00	Tržni dan + obisk idrijskih kleklarjic	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
16.6.2013	11. Kulturni dnevi pod Globočakom	Kambreško – Srednje	TR društvo Globočak
21.6.2013, ob 18.00	Proslava ob dnevu državnosti	Večnamenska dvorana v Kanalu	OZVVS Kanal
22.6.2013	11. Kulturni dnevi pod Globočakom	Kambreško – Srednje	TR društvo Globočak
22.6.2013, med 8.00 in 12.00	Tržni dan	Tržnica Kanal	Občina Kanal ob Soči
23.6.2013	Dolina reke Idrije	Start: pred KS Kambreško	PD Kanal
Junij ali julij	Balinarski turnir	Kambreško – Srednje	TR društvo Globočak

Bodimo odgovorni lastniki živali

Ljudje smo z živalmi že stoletja povezani na različne načine. A vsako posedovanje živali prinaša posebno odgovornost in skrb za njihovo dobro počutje, pa naj gre za rejne živali ali za naše najpogostejše spremljevalce, pse in mačke.

Društvo prijateljev živali Severne Primorske

Društvo Prijateljev živali Severne Primorske si bo v prihodnje še posebej posvetilo osveščanju občanov o pomenu preprečevanja kotitev nezaželenih hišnih živali. Rezultat »svobodnega življenja« nenehno nadzorovanih hišnih živali so pasji in mačji mladiči, ki velikokrat končajo zavrženi ali celo nezakonito usmrčeni. Zakon o zaščiti živali ne le prepoveduje usmrčitve nezaželenih mladičev, ampak tudi opredeljuje obveznosti lastnika živali na tem področju: "Skrbnik hišnih živali mora za zagotovitev osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali." (11. člen ZZiV).

Problem nezaželenih mladičev je posebej pereč pri mačji populaciji, zato je sterilizacija/kastracija še posebej priporočljiva še pred prvo gonitvijo, s čimer zmanjšamo tudi možnost poškodb zaradi pretepa in prenosu mnogih bolezni. Prizadevamo si tudi za osveščanje lastnikov o pomenu zagotavljanja ustreznih bivalnih pogojev za

hišne ter rejne živali. Slednje bi morale imeti na voljo dovolj velike hleve, psi, ki bivajo zunaj, pa dovolj velike pesjake ter izolirane ute.

Škodljive posledice ima tudi dolgotrajno priklenjanje psov na verige, saj povzroča nezaželeno vedenje ter psihične motnje. Ker se psi "verigarji" zaradi omejenosti gibanja počutijo ogroženi, svoj strah ponavadi izražajo prek agresije, kar je za okolico zelo nevarno. Vse živali morajo vedno imeti na voljo vodo, kvaliteten hrano ter dovolj gibanja. Dnevne sprehode potrebujejo tudi psi, ki sicer bivajo v velikih pesjaki. Pri sprehajanju psov ne pozabimo na povodec, saj smo kot

lastniki živali odgovorni za škodo (stroški so lahko več tisoč evrov), ki jo povzroči naša žival, na primer, v primeru udeležbe živali v prometni nesreči.

Lastniki smo zakonsko odgovorni tudi za zagotavljanje veterinarske pomoči živali, če jo le-ta potrebuje, za obvezno cepljenje psov proti steklini ter za odpravljanje zajedavcev.

Vsak občan je tudi dolžan prijaviti domnevno

Koristne kontaktne številke

Najdba/izguba hišne živali: pristojno zavetišče Zavod Oskar Vitovlje, tel. 05 30 78 570

Najdba divje/prostoživeče živali: Zatočišče za prosto živeče živalske vrste, tel. 031 813 097

Najdba poginule živali: Veterinarsko higienska služba, tel. 05 33 83 701

Prijava mučenja živali: Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin – Območna enota Nova Gorica, tel. 05 330 22 70 nujnih primerih izven uradnih ur: Center za obveščanje (tel. 112).

Prijavimo domnevno zanemarjanje ali mučenje živali

Foto: sxc.hu

mučenje živali. Ne zatiskajmo si oči in ne obračajmo se stran – vsi smo dolžni poskrbeti za dobrobit živali, ki nam prinašajo veselje in radost v naša življenja in nam nenazadnje na različne načine tudi pomagajo.

UREDNIŠKI ODBOR IN POŠILJANJE PRISPEVKOV

NAVODILA ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV:

Članke za Most pošljite na e-naslova: lea.sirok@gmail.com in mostkanal@gmail.com ali po pošti na naslov:

TIC Kanal, Pionirska 2, 5213 Kanal, s pripisom: ZA MOST.

- Teksti in fotografije morajo biti **opremljeni z imenom avtorja.**
- Tekst je lahko v formatu Microsoft Office s končnico **.doc** ali Open Office s končnico **.odt**.
- Fotografije naj bodo v formatu **.JPG** in naj bodo **primerno velike resolucije** sicer niso ustrezne za tisk.
- Če jih pošiljate v digitalni obliki, nam **tekst in fotografije pošljite v dveh ločenih priponkah.**
- Da bi bila spletna stran Mosta čim bolj aktualna, nam prispevke pošljete čim prej. Nikakor ni potrebno čakati na poziv o zbiranju prispevkov. Vse, kar je objavljeno na spletni strani Mosta, praviloma objavimo tudi v tiskani izdaji, ki pa seveda izide šele konec vsakega četrtletja.
- Na spletni strani lahko preko strani youtube (www.youtube.com) objavite tudi **video zapise.**
- Če bi prispevke radi sami objavljali na spletu, nam to sporočite.
- Spletni Most: <http://www.mojabcina.si/kanal-ob-soci/>.

Poslovili smo se od ene bolj snežnih zim

Za povečan obseg dela zimskih služb bo iz občinske blagajne šlo več denarja od načrtovanega. Župan Andrej Maffi ugotavlja, da so ljudje v preteklosti bolj uporabljali zimske gume in verige: „Mi pa sedaj poskušamo narediti vse, da verig ne bi bilo potrebno uporabljati. Vzdrževanje takšnega stanja je drago.“

Foto: Nataša Bucik Ozebek

+ Plus

Pustno rajanje otrok s klovnom Žanetom

Karneval za vse otroke v občini je organizirala skupina Deskljanov. Za bogate nagrade se organizatorji zahvaljujejo sponzorjem, ki jih je v teh kriznih časih vse težje dobiti: slaščičarni Rafaelo, piceriji Fontana, piceriji Vinazza, frizerstvu Laura Pirihi, frizerstvu Maja Kodelja, frizerstvu In, bifeju Tanja, gostinstvu Pirihi, slaščičarni Špik, pekarni Brumat, Zavarovalnici Triglav ter podjetjem Interlighting, Mobitel, bonboni Randi, Bolton Adriatic d.o.o. in Terra; društvu MKD za finančno podporo klovna, Stanku P., ki je poskrbel za prostor in varnost otrok, Branetu Č., ki je poskrbel za glasbo ter Heleni O.

Foto: Helena Orlič

- Minus

Živalske iztrebke so dolžni pospraviti lastniki živali. Odlok o urejanju in čiščenju javnih površin in o zunanjem videzu naselij določa, da je prepovedano voditi pse ber vrvice ali druge domače živali, jih puščati brez nadzora ter puščati živalske iztrebke na javnih površinah. Predpisana globa: 150 evrov.

Foto: Erik de Posarelli